

Gyermekparalízisben halt meg Hofmann Magda

Rablógyilkosság áldozata egy pesti szobrász

Budapest, VII. év, 31. szám

Hétfő, 1931 július 13

**Piszkos lesz
a budapesti ivóvíz**

MAGYAR HÍETŐ

ÁRA 10 FILLER

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V, Vilmos császár-ut 34.

Szerkeszti: LÉVAI JENŐ

Telefonszám:
283-62

Tíz fillérrel drágul a kenyér

Tizenhárom fillérrel emelkedtek a lisztárak, a kenyér minden kategóriája 8-10 fillérrel drágul, a süteményárak változatlanok maradnak

Anzenberger újra olcsó kenyértípust hoz forgalomba

Az új termésértékesítési rendelet első közvetlen hatását vasárnap már érezték a fogyasztók, miután úgy a pékeknek, mint a fűszerüzletekben

vasárnap reggel már az új, drágább áron árusították a lisztet.

Ezzel szemben a kenyér- és péksüteményárak vasárnap még változatlanul a régiéke voltak.

A sütőiparosok küldöttsége szombaton Ruzicska Ede ügyvezető elnök vezetésével megjelent Vargha Imre pénzügyi államtitkárnál és azt kérte, hogy a meglévő lisztkészletek felvételére és utólagos megadóztatására adjanak két heti haladékot a sütőiparnak. A kialakult helyzetről ifj. Ruzicska Ede, a sütőiparosok ügyvezető elnöke a következőket mondotta:

— Miután a kormánytól

a raktárainkban meglévő lisztkészletre tizen-négy napi haladékot kaptunk, ezalatt az idő alatt természetesen nem emeljük a kenyérárakat.

Ép ezzel a feltétellel kaptuk meg a kért haladékot, hogy addig változatlanul hagyjuk az eddigi árakat. Ha már most kellett volna emelni a kenyérárakat, akkor 10-12 filléres lett volna a drágulás kilónként, azonban hogy mi lesz a helyzetű fizetési nap múlva, azt ma még nem lehet tudni. A buza ugyanis tözsdeceikk és

az aratás után meginduló erős kínálat bizonyára le fogja valamivel szorítani a buza árát.

Ezenkívül pedig a kormány mesterségesen tartotta a buza árát a világpiaci, körülbelül 10 pengős ár fölé, miután pedig az új boletta bevezetése után ez feleslegessé válik,

valószínű, hogy a buza valamivel olcsóbbodni fog.

Értesülésünk szerint a kormány a 10 pengős világpiacra még hozzá akarja csapni azt a vám-visszatérítést, amit a buza után az osztrákokkal kötött kereskedelmi szerződés alapján kapunk és ezen az áron akarja tartani a buzát. Ez az ár előreláthatólag olcsóbb lesz valamivel a mainál és így valószínű, hogy

a kenyérárak minden kategóriában egyformán kilogrammonként 8 fillérrel fognak emelkedni. Ezzel szemben a péksütemények árának emeléséről egyelőre nincsen szó,

a sütemények ára változatlanul a mai 5-6 fillér marad. Hogy a lisztárak vasárnap reggelre már

megdrágultak, annak az a magyarázata, hogy a pénzügyi kormány csak a sütőiparosok által feldolgozandó lisztkészletre adott adómentességet két héttig, azonban az árusított lisztre nem,

mert máskülönben a fűszerkereskedőket károsodás érte volna. A malmok által szombaton ideiglenesen megállapított magasabb lisztárak még nem teljesen irányadóak és különben is ugya a dupla nullás lisztnél, mint a kenyérliszténél eddig is lényeges árvariaciók voltak, amelyek ezentul is fennmaradnak és így nehezen fognak kialakulni egységes lisztárak.

Minden lisztfajta kilogrammonként 12.6 fillérrel drágul,

ezen felül természetesen nem emelkedhetnek a lisztárak. Miután eddig 8 pengő volt egy mázsa liszt után az adóterhek és ehhez most még 12 pengő 60 fillér járul, ezzel körülbelül 20-21 pengőre emelkedett az adó és hozzászámoltva egyéb adóterheket, a fogyasztó minden kiló liszt után körülbelül 25 fillér adót fizet.

A malmok részéről kijelentették,

hogy egyelőre, különösen addig, amíg az új rendelet végrehajtási utasítása nem jelenik meg, teljesen bizonytalan a helyzet. Valószínűleg ennek a következménye, hogy

a lisztetállarakat néhol egész önkényesen és tudrágán állapították meg

és egyes helyeken 56 fillért számítottak egy kilogramm nulláslisztért. Ez az indokolatlan áremelést minél sürgősebben meg kell szüntetni, mert senki sem húzhat illegális hasznot az új termésértékesítési rendeletről, amely ugyanis elég súlyos újabb terhet ró a fogyasztókra.

Újra Anzenberger

Miután a boletta bevezetése alkalmával az elmúlt évben, mint ismeretes, nagy feltűnést keltett Anzenberger Aladár sütőmester akciója, aki a többi péknél olcsóbb kenyeret bocsátott forgalomba, megkérdeztük, hogy nem szándékozik-e ezuttal is olcsóbb kenyértípussal meglepni a közönséget. Kérdésünkre Anzenberger a következőket mondotta:

— Miután csak mi pékek tudjuk igazán, hogy milyen határtalanul nagy a nyomor és hogy a

szegény emberek ma már kenyérral sem tudnak jóllakni, feltétlen szándékom, hogy ezuttal is egy olcsóbb, jó kenyértípust hozok forgalomba.

Egy rozs- és buzakeverékből készült kenyér lesz ez az olcsóbb típus, amelynek az árát az adott viszonyokhoz mérten mindenesetre a legminimálisabban fogom kalkulálni.

A sütőiparosok törekvése egyébként az, hogy

a kormány ármegállapító bizottságot létesítsen,

amelyben helyet kapnának a sütőiparosok, a

munkások, a fogyasztók és az illetékes kormánytényezők és ez a bizottság állapítaná meg közös megegyezéssel az új kenyérárakat. A pékek ezzel el akarják magukról háritani a kenyérárak emelésével kapcsolatos felelősséget és hivatkozni arra, hogy úgy Ausztriában, mint Németországban és Franciaországban is beleszólt a kormány a kenyérárak megállapításába és ugyanezt szívesen látnák a magyar sütőiparosok is. A sütőiparosok egyébként hétfőn este hat órakor nagygyűlést tartanak, amelyen a további teendők-ről fognak tanácskozni.

A Zeppelin csodálta vasárnap egész Ausztria

— Bécsből jelentik. —

Verőfényes időben hajnali hat órakor autók, motorosok és gyalogosok áradata hömpölygött a bécsi repülőtér felé. A Graf Zeppelin érkezését várta mindenki. Az ezüstkolosszus imponozás nyugalmával jelent meg fél hét tájban Bécs városa felett és sima „landolás” után dr. Eckener kapitány, aki a léghajót vezette, Schiller kapitány kíséretében megelégedett mosollyal ugrott le a kis vaslépcsőről. A köztel- és rendőrkordon — mint Budapesten — itt is kevésnek bizonyult a lelkesedő tömeggel szemben. A körülbelül 50.000 főny emberáradat szinte pillanatok alatt tépte át a kirendelt rendőrök és tűzoltók sorfalát. Eckener, a léghajó vezetőjét maga Miklas szövetségi elnök, a kormány tagjainak élén Buresch kancellár — aki a léghajó ausztriai körrepülésén is résztvett — és a diplomáciai kar számos tagja üdvözölte. Eckener az üdvözlő beszédekre válaszul kijelentette, hogy bár nem tekint magát politikai személynek, mégis meg kell állapítania, hogy a fogadtatásból kiéri a nép hangulatát, amely szerint Ausztria és Németország népei egyívű tartoznak, egy kulturközösségbe valóik.

A «Graf Zeppelin» mintegy háromnegyed órát tartózkodott Bécsben és a szokásos rádió- és egyéb interjúk után ismét felemelkedett, hogy Ausztria feletti körútját megkezdje. Eckener kapitány d'li irányba fordította a léghajó orrát és alig, hogy eltűnt szemünk elől az ezüstszerű test, már jelentette a rádió, hogy Semmering lakossága bámulja a látványos Zeppelint. Semmering után Grác felett, majd onnan Klagen-

furtan át Salzkammergut hegyei között tette meg sokszáz kilométeres útját a Graf Zeppelin. Délután pontban négy órakor ideges izgalom futott végig a bécsi repülőtér kitértőn várakozó tömegén. És valóban négy óra után néhány perccel északnyugati irányból megint megjelent a napfényben szikrázó ezüst test. Eckener kapitány újra leereszkedett és most Schiller kapitány mondott néhány megelégedett szót az ausztriai körrepülésről. Röviden esettelle Eckener kapitány elkövetkezendő utjainak tervét és megerősítette azt a hírt, hogy ha elkészülnek az óriási gondot igénylő előkészületek, még talán az idén elindulnak az Északi Sarkra.

Hatalmas ováció és a másodsorú is átszakadt rendőrkordon közepette hagyta el 5 óra tájban a Graf Zeppelin Bécs városát.

Olaszország is lemondott a német jóvátételi fizetésekről

Az olasz pénzügyminiszter tudomására hozta a baseli Nemzetközi Fizetések Bankjának és az érdekelt hatalmaknak, hogy a július 15-én esedékes német jóvátételi fizetési részletekről lemond. Együttal értesítette az angol kormányt, hogy részvesz a Londonban július 17-én kezdődő konferencián, abban a reményben, hogy az értekezletnek sikerül megfelelő terveket kidolgozni a Hoover-javaslat általános gyakorlati alkalmazására.

Hitler lapjának megjelenését három hétre betiltották

A birodalmi belügyminiszter kérelmére a müncheni rendőrség három hétre betiltotta a Völkischer Beobachter megjelenését.

Sulyos szerencsétlenség ért egy fiatal zongoraművésznőt a palicsi strandon

— Szabadkáról jelentik. —

Sulyos szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt a Szabadka melletti palicsi strandon. A szerencsétlenség áldozata Révay Gabriella fiatal budapesti zongoraművésznő, aki hosszabb ideje ott-hon tartózkodik Szabadkán lakó özvegy édesanyjánál.

A tehetséges fiatal zongoraművésznő, aki többször szerepelt már a budapesti rádióban és önálló hangversenyein is szép sikert aratott, vasárnap nagyobb társasággal a palicsi tóban fürdött. A fiatal leány közben a trambolínról fejest ugrott, azonban olyan szerencsétlenül, hogy az egy méter magas vízben fejjel az iszapba fordult. A körülötte állók észrevették, hogy Révay Gabriella nem merül fel a víz felszínén és ezért megmentésére siettek. Hosszas fáradozás után sikerült csak kihúzni az iszapból a fiatal urileányt, akit azonnal orvosi segélyben részesítettek. Az orvos megállapította, hogy Révay Gabriella a nyakcsigolyagcsomózatát szenvedte. A szerencsétlen fiatal zongoraművésznőt életveszélyes állapotban szállították a szabadkai zsidó-kórházba, ahol vasárnap délután eszméletre tért, de egyelőre teljesen bna.

A fiatal zongoraművésznő családja iránt annál nagyobb részvét nyilvánul meg, mert alig néhány hónappal ezelőtt a fiatal leány édesapja, akinek Szabadkán mész- és cementkereskedése volt, üzleti gondok miatt öngyilkosságot követett el.

A makói megyei választás

Makó megyei város ma tartotta meg képviselő-testületi választását, miután az 1929. évi választást a közigazgatási bíróság megsemmisítette. A mai választáson 54 képviselőtestületi tagot választottak. Ezek pártállásuk szerint a következőképpen oszlanak meg: polgári egységpárt 28 (a múlt választáson 14 volt), szociáldemokrata 5 (8), Kossuth-párti, illetve egyesült ellenzéki 21 (32). A szociáldemokrata jelöltek sorából kibukolt a párt vezetője, Kotroczó József is, aki a múltban nagy szerepet játszott a város életében.

Dessewffy grófnőt megidézék Hoffer Kuno gyilkossági tárgyalására

— Bernből jelentik a Magyar Hétfőnek. —

Most kerül Bernben főtárgyalásra az a szerelmi tragédia, amelyről január 12-én először a Magyar Hétfő számolt be és amelynek főszereplői dr. Hoffer Kuno magyar nagybirtokos és egy feltűnő szépségű angol özvegy, a gyilkos: Mrs. Boulton voltak.

Az angol származású asszony védelmét dr. Curti, a legismertebb svájci büntetőjogász látja el, aki most a berni büntetőtörvényszékhez újabb beadványt intézett, amelyben kéri

dr. Hoffer Kuno özvegyének, Dessewffy Ilona grófnőnek tanúkénti kihallgatását.

Curti dr. a grófnő kihallgatásával bizonyos ténykörülmenyekkel kapcsolatban bizonyítani kívánja az áldozat és Mrs. Boulton közötti kapcsolatot mérve, valamint a gyilkosságot megelőző bizonyos eseményeket.

Dessewffy Ilona grófnő jelenleg nógrádvercei 10.000 holdas birtokán tartózkodik és még nem döntött afelett, hogy elegendő teszt-e majd a svájci bíróság idézésének.

Nagy Károly festőművész csónakszerencsétlensége

A bajai rendőrség táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy július 10-én

az érsekcsanádi hajóállomásnál egy gazdátlan motorcsónakot fogtak ki, amelybe Nagy Károly névre szóló igazolvány volt szerelve,

aki Budapesten a Zsigmond-utca 68. számú házában lakik. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, és megállapította, hogy

a motorcsónak Nagy Károly festőművész tulajdona.

Kihallgatták a rendőrségen Nagy Károly feleségét, aki elmondotta, hogy férje egy másik festőművész-barátjával együtt meg 5-én motorcsónakon Bajára utazott.

Bajáról 9-én kapott meg az uriaszony levelet férjétől, aki arról értesítette, hogy szerencsésen megérkeztek és néhány napot Baján töltenek. A bajai rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy mi történt a gazdátlan motorcsónak utasaival.

— A magyar Mackensen-huszárok küldöttsége Mackensen tábornagnál. Mackensen tábornagy szombat este fogadta Drezdában a magyar Mackensen-huszárok küldöttségét, amelyet lelevedi Kozma Miklós, a Magyar Távirati Iroda elnöki igazgatója vezetett. A fogadás után a zászlókkal díszített kiállítás telen az összes háborúban résztvevő lovasszerekek küldöttségei díszmenetben vonultak fel és megjelentek az ünnepségen a jelenlegi lovasság magasrangú tisztjei is. Deckens tábornok ünnepi beszéde után felolvasták a császár és a szász király üdvözlő táviratait.

Piszkos lesz a budapesti víz, ha a szárazság még tovább tart

A Székesfővárosi Vízművek egyelőre tiszta és kitünő vízzel látja el a főváros közönségét. Ertesítéslünk szerinti azonban félt, hogy ha a szárazság még tovább tart, nem lesz képes továbbra is ilyen vizet szolgáltatni. A jelenlegi szolgáltatásnak tilka abban rejlik, hogy a Vízművek csak azoknak a kutaknak a vizét vizsgál be a csövekbe, amelyeknek szűrőkészülékük van. E kutaknak a vize azonban a nagy igénybevétel folytán csökkenőben van, úgyhogy a Vízművek

rövidesen kénytelenek lesznek olyan kutakat is bekapcsolni, amelyeknek nincs szűrőkészülékük.

Ha ez az állapot valóban bekövetkezik, akkor ez nagyfokú mulasztás következménye. A fővárosi vezetés úgy van már régebben megszavazta a vízszűrőkészülékek beszerzését és arra meg is van a pénzügyi fedezet. Nem tudni, milyen okból azonban

a rendelés elmaradt

és a készülékek ennek folytán nincsenek felszerelve. Egy ilyen igazolatlan és érthetetlen mulasztás miatt könnyen lehetséges, hogy a főváros közönsége talán hosszabb ideig kénytelen lesz piszkos vizet fogyasztani.

Weisz Miksát, a Rabbiszeminárium európaihírű tanárát a hitközség belételeben duló izgalmak sulyos beteggé tették

Rövid idővel ezelőtt dr. Weisz Miksa rabbi hivatást a napilapok útján megbeszélésre hívták össze. Az összejövetelen a zsidó intelligencia tagjai közül mintegy hatszáz-an jelentek meg és elhatározták, hogy a hitközséghez fordulnak kivánságukkal: a Rombach-utcai templom megüresedett papi állására Weisz Miksa dr.-t választják meg. Az ügyet érdekessé teszi, hogy Stern Samu, a hitközség elnöke is jelen volt az értekezleten, meg pedig nemcsak dr. Weisz iránti tiszteletből, hanem azért is, mert a másik rabbiival, dr. Fischer Benjáminnal — aki ellen éppen most szándékoznak eljárást indítani a hitközségen — ellentétbe került. Az összejövetelen Stern Samu beszédét is mondott, amelyben kijelentette, hogy meghajlik a hívek követelése előtt és sikraszáll dr. Weisz Miksa érdekében.

Dr. Weisz Miksa tudományos körökben a leg-

jobb hírnévnek örvend, óriási tudományos munkát fejt ki, tíz éve a rabbiszeminárium tanára, egyike a legnagyobb bibliatudósoknak az egész világon. Ha valahol ismeretlen héber kéziratra bukkannak, azt rendszerint hozzá küldik elolvasás és megfejtes céljából. Ő rendezte a Tudományos Akadémia zsidó könyvtárát is és maga is sok tudományos művet írt. Több zsidó folyóirat szerkesztője. Leghíresebb műve a háromkötetes „Etika a Talmudban” című, amelyet több nyelvre lefordítottak.

Kár ezért a nagy tudású professzorért, akit az izgalmak most annyira megviseltek, hogy még mielőtt megválaszthatná rabbinak, sulyos beteg a Zsidókórházba kellett szállítani. A kórházból nyert legújabb értesülésünk szerint dr. Weisz Miksa állapota változatlanul komoly...

A csodarabbi halálának 90-ik évfordulóján megnyílik a cseh határ Sátoraljaujhelyen

— Sátoraljaujhelyről telefonálják. —

Ma, hétfőn lesz a sátoraljaujhelyi világhírű tudós csodarabbi, a 82 éves korában elhunyt Teitelbaum Mózes halálának kilencvenedik évfordulója. A halálórási évfordulón, más években is, a Csonkaország messze vidékeiről és a megszállott területekről százával sereglettek össze az izraeliták, hogy leróják kegyeletüket szentéletű rabbijuk sírhantja mellett.

A Sátoraljaujhelyen áthaladó cseh határ e napon megnyílik és

vízum nélkül, a díj lefizetése mellett mindenki átlépheti a határt.

Ez évben, a kilencvenedik évfordulón

legalább 2000 idegen zárandokra számítnak Sátoraljaujhelyen.

A zárandokok mindegyike egy papírszeletkére reá írja kívánságát, vagy imáját és elhelyezi a sírt befedő urnában. Valóságos máglya áll már itt a megsárgult papírszeletekből.

A világhírű tudós rabbit 1810-ben felkereste Kossuth Lajos édesanyja is, fiával, Kossuth Lajossal, aki ebben az évben lett a sátoraljaujhelyi kegyesrendi gimnázium növendéke és kérte, hogy adja meg a fát. A tudós rabbi Dávid király egy szollatrával áldotta meg, mondván:

„Addát a téged félőknek zászlót, melyet fel-emeljenek az igazságért”.

Héber nyelven igazság Kojset — Kossuth,

„Kifosztottak Pesten” — írja a néger zsidó kántor...

Emlékezetes, hogy Budapesten járt Towje Hakohen, a „néger zsidó kántor”, hangversenyt adott a Zeneakadémián, utána turnéra ment és most levelet írt lapunknak, amelyben keserűen arról panaszkodik, hogy a pestiek kifosztották. Towje Hakohen többek között így ír:

— Most érkeztem vissza Berlinbe turnémról és mivel az ön lapja olyan szívesen foglalkozott velem, szeretném önök útján közölni a nyilvánossággal, hogy engem pesti impreszárióm kifosztottak, megcsaltak, becsaptak, úgyhogy — kölcsönkért pénzből tudtam hazajönni. Elszámolásoknál egyszerűen becsaptak ezek a „polisi zsidók” (Polish Jewish), turném alatt lehetetlen helyeken szállásoltak el és én tehetetlen voltam. — Beírtam mindent a naplómba. Történetem izgalmas és fantasztikus és szegyelem magamat és sajnálom, hogy ilyen emberek közé jutottam. Nem tudom, Magyarországon mivel büntetik ezt, de ha Amerikában volnék, akkor betörném az orrukat az öklömmel...

Towje Hakohen levelét megmutattuk Sigal Miksa impreszáriónak, aki a „néger kántor” menedzselte. Az impreszárió így beszélt:

— Először is mi csapódtunk be. Az illető nem is kántor, csak egy énekes. Soha életében nem volt kántor. A turnéra minden pénzemet ráfizettem. Ujpesten például 30 pengő volt az esti bevétel. Sátoraljaujhelyen meg akartak bennünket verni. Éjjel úgy kellett menekülnünk a városból. Én mégis két hétig adtam lakást és kosztot Towje Hakohennek. Elutazása előtt még 15 pengő kölcsönt is adtam. Elszámolásainkat pontosan megmutattuk neki. Nincs joga panaszkodni. Minden pénzemet ráfizettem, mert az igazi zsidók rögtön észrevették, hogy nem kántor és ezért nem volt sikere.

Towje Hakohen és impreszáriója tehát homlokegyenest ellenkező véleményen vannak. Az igazság pedig az, hogy — nem sikerült a turné. Vagyis stilszerűen: dallessz zankt sich... Nagy István.

A Markó-utcai fogház mintaszzerű intézmény és a fogházörök nem polifizálnak — írja Feleky Géza

Vasárnap kaptuk az alábbi levelet.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Hosszu pihenésem alatt kissé elvesztettem a kapcsolatot az emberekkel és a dolgokkal. Így csak tegnap este került kezembe lapjának múlt száma. Nem szeretném, ha a rólam írt sorokból félreértések származnának: és ezért kérem, hogy adjon helyet két megjegyzésemnek.

Senki nem hallgatta el a Vázsonyi-vacsorán tartott beszédemet. Annál az igen egyszerű oknál fogva, mert ilyen beszéd nem is hang-

zott el. Néhány nagyon fáradt és nagyon bágyadt mondatot ugyanis csak jóindulatu túzással lehet beszédnek nevezni. Egyelőre le-roglyott idegeim kifjoltozásával vagyok elfoglalva: tehát a kérdéses vacsorán csak egy egyperces látogatást akartam tenni, hogy kezet fogjak Vázsonyi Jánossal és így adjam vissza neki fogházban tett látogatását. (Ennyivel tartoztam annak az emlékeknek, hogy Vázsonyi Vilmos igazságügyminisztersége alatt s a legnehezebb háborus időkben órákat és újból órákat fordított egy kis ügyem elintézésére. És ennyivel tartoztam annak a sajnálkozásnak, hogy miért nem volt együtt Rassay sok-

oldalú tehetsége, nagyszerű energiája, Sándor Pál nemes patinája politikai ereje, Magyar Pál végiggondolt gazdasági koncepciója és Vázsonyi János komoly könyvforgatása, jóhiszemű, mozgékony fiatalasága. Erre gondoltam, mert régebben, mikor még foglalkoztam politikával: mindig szerettem kísérletezni az ilyen békekövetítésekkel, amelyek többnyire hiábavalóak, de néhanapján mégis sikerülnek. Így például 1925-ben az én lakásomon békültek ki Vázsonyi Vilmos, Bárczy István, Rassay Károly. És őt esztendője, a mult választások előestéjén, már csak percekkel az ajánlások beadásának határideje előtt kerültek össze az Erzsébetvárosi Körből Rassay, Purjesz Lajosné vacsorájáról Bárczy, Fischer Aladár sebészprofesszor nagy estélyéről Sándor Pál: és a találkozásnál minden fölösleges szó nélkül, sőt szinte szó nélkül született meg az egységes liberális listajstrom.)

De ez most igazán nem érdekes. A mult hét szombatjának estéjén nem gondolhattam arra, hogy ezer, vagy ezernél több embert fogok a városligeti Vázsonyi-vacsorán találni. És egész váratlanul ért, amikor ez az ezer, vagy ezernél több ember olyan barátságos fordult szürke személyem felé, hogy ezt illet néhány szürke szóval nyugtázn.

Ami pedig a fogházörököt illeti, szeretném, ha elhinné Szerkesztő ur: nincs semmi módja és nincs semmi lehetősége annak, hogy a fogházörök a foglyokkal, vagy a foglyok a fogházörökkel politikáról tárgyaljanak. Még emlékszem, milyen meleg szavakkal beszélt a fogházörökről gróf Andrássy Gyula, mikor a Világ részére átadott nekem egy történelmi tárcát. És a fogházörök nem csupán az aranygyapjas lovagokkal bínnak jóindulaton, de a kis zsebtolvajokkal is. Ez a jóindulat azonban nem mehet el, és nem megy el odáig, hogy akármelyik fogházörök akármelyik foglyot politikáról vitatkozzék.

Egészen mára gondoltam. Igen őszinte érzésem, hogy a Markó-utcai fogház európai vonatkozásban is mintaszéri intézmény. Sajnos, az ilyen intézmény céljával és rendeltetésével teljesen ellenkezik az, hogy a foglyok reggel, délben, este újságot olvassanak. Emiatt véletlenül, a fogház udvarán, séta közben, két-három fogházörök egymással folytatott beszélgetéséből tudtam meg, hogy Vázsonyi János indul Budapest északi kerületében. Csak ennyi történt, és más kapcsolatuk nincsen a fogházöröknek a budapesti választásokkal. Legalább az én tudomásom szerint.

Kérem Szerkesztő Urat, hogy tudja be még kissé megpiselt idegrendszeremnek, ha ilyen hosszúra lett a helyreigazítás. Pedig egy pillanatra szeretnék még visszatérni a budapesti választás jelöltjeihez. Közölték volt Marczali Henrik is, nagy emlékeivel és 76 esztendejével. Sok-sok éve, gróf Tisza István révüjé, a Magyar Szemle adta ki Marczali Henrik szép és nagy cikkét, amely egyk rég elmúlt könyvem kapcsán azt ajánlotta nekem: szegődjek a világtörténet főiskolai professzorává. A szeretettel adott tanácsot még jó néhányszor hallottam, a finom, felejthetetlen és élete végéig meghatóan szép Marczali Henrikné szalonjában. Ott, ahol mint egyetemi hallgató ismerkedtem meg sok híres emberrel, magyarokkal és külföldiekkel, Marczaliék jóvoltából.

Nemcsak tegnap, vagy tegnapelőtt óta sajnálom, hogy eltértem Marczali Henrik tanácsától. A fogházat például sokkal könnyebben viseltem volna, ha Dio Cassius Cocceianus római történetének mind a 80 könyve marad meg teljesen, nem pedig csak 24. És mivel a mai politikától régen történt dolgokhoz fordult vissza érdeklődésem: nem érintett kellemesen az a Magyar Hétfő által bizonyára akaratlanul támasztott látszat, mintha újabb kirándulást terveznék a politika országába, amikor pedig igazán nincs ilyen tervem és nincs ilyen szándékom. Előre is köszöni sorainak küzlését, őszinte tisztelője:

Feleky Géza

Letartóztatták Illy Lászlót

A debreceni rendőrség már hosszabb ideje nyomozást folytatott azoknak a főjelentéseknek az ügyében, amelyek Illy László, a hírhedt volt britaniás tiszt ellen érkeztek a rendőrségre.

Illy még a mult év őszén tünt fel Debrecenben és ott a hazafiasság cégre alatt gyanus vállalkozásba kezdett.

Magas állami funkcionáriusok nevében felkérészt egyszerű embereket, akiknek tanköteles gyermekeik voltak és előadta, hogy

Iskolásyermekek fényképeivel album készül lord Rothermere részére

és az albumban az iskolásyermekek nevében is arra fogják kérni a lordot, hogy folytassa küzdelmét a trianoni igazságtalanság megdöntésére.

Illy mindenütt előfizetésre gyűjtött és a könyv előállítására is kért anyagi támogatást.

Miután a könyv az ígért határidőre, sőt még jóval azután sem jelent meg, a megkárosított tömegesen tettek feljelentést a debreceni rendőrségen.

Vasárnap Illy Lászlót Mezőtúron letartóztatták

és Budapestre szállították, ahol ugyancsak több ügyben folyik ellene eljárás.

Izgalmas tanácskozás Németország szanálására

A kormány felhatalmazást kap, hogy bajbajutott bankokért kezességet vállaljon — Kiadják az újabb devizakiviteli tilalmakról szóló rendeletet

Szombat óta szakadatlanul tartanak Berlinben azok a tanácskozások, melyeket a birodalmi kormány

a pénzügyi konszolidálására teendő belső intézkedések céljából megkezdett.

A szombati tanácskozások éjjel háromnegyed 2 órakor értek véget és azon megvitatták a javaslatba hozott tervezeteket, anélkül azonban, hogy határozatokat hoztak volna.

Ma délelőtt a bankok is, amelyek különben az

éjszakai tárgyalásokon szintén résztvettek, tanácskoztak.

A kormány azt célozza, hogy

intézkedései már hétfőn életbe léphessenek és az arany- és a devizakivitelnek hatályosan tudjanak végetvetni.

Elvi kérdés e pillanatban az is, hogy a rendelkezéseket

a kormány, vagy pedig a Birodalmi Bank adja-e ki.

A bankok vasárnapi tárgyalásaival egyidejűleg délelőtti 11 órakor újból összeült a kormány jóváhírlói bizottsága. A tanácskozásokba később bevonták a bankok egy képviselőjét. A mai tárgyaláson különösen Luther, a Birodalmi Bank elnöke szorgalmazta

az intézkedések azonnali kiadását, annál is inkább, mert ma délelőtti repülőgépen Baselbe szándékozott utazni, hogy résztvegyen a Nemzetközi Fizetések Bankjának ülésén. A tárgyalások elhúzódtak folytán erőll kénytelen volt lemondani és helyette 12 óra után Foeke titkos tanácsos ment el a Légi Hansa külön erre a célra rendelkezésre bocsájtott és készenlétben tartott gépén a tárgyalásra.

A birodalmi kormány ma délután fél öt órakor összeült minisztertanácsra és ezen folytatták a jóváhírlói bizottsággal együttesen tegnap megkezdett és félbeszakadt tanácskozásait. Az a feltevés, hogy még ezen a tanácskozáson meghozzák a kívánt rendszabályokat. A Birodalmi Bank direktóriuma Luther elnöklésével ugyancsak

tárgyalásra jött össze.

A tanácskozásról kiszivárgott hírek szerint két rendelet kerül kiadásra.

Az egyik szerint, a kormány felhatalmazást kap arra, hogy kezességet vállaljon olyan bankokért, amelyeknek gazdasági helyzete támogatásra szorul.

A másik rendelet a devizaforgalmat szabályozza.

A minisztertanács a késő esti órákban még tart. A kiadásra kerülő rendelet szövegezésével csak az éjjeli órákban készülnek el. A rendelet közreadásával egyidőben a kormány kiáltványt tesz közzé, amelyben a mélyreható intézkedéseket a mostani helyzet komolyságával okolja meg.

Itt említjük meg, hogy a *Fehér Ház* közleményt tett közzé, amely megállapítja, hogy Hoover elnökhöz Németország részéről nem érkezett semmiféle megkeresés és nem is kérték, hogy az elnök a Federal Reserve Banknál intervencionáljon. Az elnök egyébként Németországgal semmiféle üzenetet nem váltott. — Ezzel szemben Berlinből azt jelentik, hogy Németország diplomáciai uton figyelemztette az Egyesült Államokat a helyzet komolyságára és Washingtonból már érkezett is erre vonatkozó válasz.

Ne főzzön be,
mert a márkás konzervgyárak olcsó pénzért ellátják kiváló és nem romló gyümölcs- és főzelék-konzervekkel.

Tájékoztató:
pl. fél kg-os jam, úveggel együtt, Budapesten már 1 pengő 20 fillérért kapható

zésznek nehéz és fáradságos feladatát, nemcsak a választás két napján járta körül a körzeteket egyikük, teljesítette a bizalmiférfi nehéz szerepét, másikuk, s kísérte a betegeket a szavazóhelyiségbe a harmadik, hanem főfőrdemük az, hogy

amikor még senki nem mert és senki nem akart akcióba kezdeni, amikor magam is huzódtam attól, hogy a küzdelmet fölvegyem, amint önzetlenül, sőt áldozatokat hozva küzdöttem végig az egész választást, úgy az ő elzártságuk és áldozatkészégük indította meg egész munkát, az ő fillérek gyümölcse volt az első plakát, az ő agitációjnk eredménye volt az első gyűlés.

Kötelességem, hogy meghatva mondjak nekik a nyilvánosság előtt köszönetet s meghajoljak előttük, mint az elvhűség, az áldozatkészég és önzetlenség igaz férfial előtt. Ez a hat férfi: Weisz Lipót, Krammer Arnold, Eschkenassy Gyula, Hirschler Lajos, Kivovits Károly és Weiszfeld Miksa.

Soraim szíves közléséért előre is hálás köszönetet mondva, maradtam az igen tisztelt Főszerkesztő urnak

őszinte tisztelettel, mindenkor kész híve:

Dr. Vázsonyi János

Kifosztottak két Lipót-köruti lakást

Vasárnap a késő esti órákban ismeretlen tettesek kifosztották a Lipót-körút 13. számú házban a harmadik emeleten Hauer Lipót, a negyedik emeleten pedig Wilhelm Károly igazgató lakását. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre, miután azonban a két lakás tulajdonosa nem tartózkodott még otthon, a kár nagyságát nem tudták még megállapítani.

Liturgikus kiváltságokat kap a Bazilika

A lapok szombaton már röviden hírt adtak arról, hogy a pápa a lipótvárosi Szent István plébániatemplomnak a „Bazilica minor” rangot adományozta.

Ezzel egyidejűleg Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás a templom plébánosának, Ortway Rezsőnek az apáti címet adományozta. A Szent István plébániatemplomnak bazilikává történt előléptetésével csak most derül ki, hogy

eddig egyházzogilag nem volt helyes a templom elnevezése, amelyet tudvalevőleg fennállása óta Bazilikának neveztek Budapesten.

Bazilika néven nem az építési stílust, hanem bizonyos liturgikus kiváltságokat és jogokat értenek, amelyekkel a pápa ruházhat fel egyes templomokat.

Kétféle bazilika van: nagy (Bazilicae maiores) és kis bazilika (Bazilicae minores). Nagy bazilika összesen négy van Rómában: a Lateráni, a Szent Péter, Szent Pál és a Santa Maria Maggiore bazilika. Ezeknek a kis bazilikák kiváltságain kívül az az előjoguk, hogy bennük veszi kezdetét a szent év.

Kis bazilika ezzel szemben kilenc van Rómában, Rómán kívül azonban több templomnak adja meg a Szentatya a bazilika címet és méltóságot. Ezt a Bazilica minor jellegét kapta most meg a lipótvárosi Szent István-templom és hogy ez a cím minő liturgikus privilégiumokkal jár, arról Mihályffy Ákos dr. egyetemi tanár „A nyilvános istentisztelet” című művében a következőket írja:

„A bazilikák — a nagy és kis bazilikák — közös kiváltsága a következők: A conopoeum (papilio), a csengetyű és a cappa magna. Ugyanis körmenetekben a bazilikák papsága előtt viszik a kereszt után a conopoeumot (egy selem szövetű sátor), magas rudon csengetyűt és a bazilika kanonokjai a cappa magna díszében vesznek részt a körmeneten.”

Ezeket a liturgikus kiváltságokat fogja ezentúl élvezni a budapesti bazilika is, miután megkapta a „Bazilica minor” címet. Hogy ezenkívül milyen privilégiumokban fog a Bazilika még részesülni, az egy későbbi időpontban fog eldőlni.

Súlyos baleset a futballmérkőzésen

A pestszentlőrinci sporttelepen vasárnap délután futballmérkőzés volt. Játék közben Győri Sándor 25 éves kutasót oly szerencsétlenül rugták meg, hogy jobbába két helyen eltörtött. A súlyos sérülést szenvedett fiatalembert a mentők kórházba szállították.

Ha »OROSZLÁN« mosógéppel mos, sok pénzt és időt takarít meg, mert 15 perc alatt egy kosár ruhát kimos. Ára csak 18.— pengő. Kiméli a ruhát és a kezét. Hívásra lakásán saját fehérműtűn is bemutatjuk. Próbamosás mindegy nap d. u. 4-5.

»Oroszlán« légnyomású mosógépvállalat VII., Erzsébet-körút 17. V/12. Lift díjtalan.

Gyermekparalízis áldozata lett Hoffmann Magda

Járvány veszélye nem fenyeget — mondja Csordás tisztifőorvos

A feltűnő szépségű és a budapesti társaságokban közkedvelt fiatal táncművésznő halálával kapcsolatban a sajtóban az a hír terjedt el, hogy Hoffmann Magda napszúrás következtében halt meg.

Kétségtelen orvosi megállapítást nyert, hogy Hoffmann Magda táncművésznő elhalálozásának oka semmiféle összefüggésben nem áll a napszúrral, mert a szerencsétlen fiatal leány a hirtelen fellépő gyermekparalízis következtében hunyt el.

A szerencsétlen Hoffmann Magda ugyancsak gyermekparalízis fertőzésének áldozata lett és négy napig tartó, szinte szüntelen fül-doklás után, az orvosi tudomány minden elközelíthető kísérlete ellenére áldozatul esett a gyilkos kórnak.

Hoffmann Magda tragikus halálával kapcsolatban kérdést intéztünk dr. Csordás Elemér tisztifőorvoshoz, aki munkatársunknak a következőket mondta:

— Budapesten gyermekparalízisről beszélni sem lehet. Ilyen járvány a fővárosban nincs. Az elgátlom fekvő juniusi statisztikában, mely holnap kerül a közgazdasági bíróság elé, egyetlen eset sem szerepel. A vészhirességet erőiesen meg kell cáfolnom és kijelenthetem, hogy a közönség nyugodt lehet, gyermekbénulás epidémia veszélye nem létezik.

Debrecenben is 4 gyermekbénulás eset fordult elő, ezért a városi tisztiorvosi hivatal szigorú rendszabályokat léptetett életbe és betiltja a gyermekjászok látogatását. A hatóság sürgős közbe lépése a debreceni járványnak is már gátat vetett.

Rablógyilkosságot sejtene Schmidt szobrászművész eltűnése mögött

Rendkívül bonyolult és rejtélyes ügyben folytat nyomozást a budapesti rendőrség. Schmidt József 56 éves szobrászművész felesége tudvalevőleg pénteken jelentette a rendőrségnek, hogy férje szerdán délelőtt azzal ment el hazulról, Eötvös-utca 8. szám alatti lakásáról, hogy Gödre utazik és az esti vonattal jön vissza, azóta azonban nem került elő.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a szobrászművész szerdán azzal a szándékkal ment ki Gödre, hogy ott egy telket keres a Duna közepében, ahol villát is lehetne építeni. Délután Schmidt megjelent a gödi strandon, ahol este 9 órakor Tóth István fürdőmester ellenőrző útja során lezárva találta kabinját. Szerencsétlenségre gondolva, azonnal jelentést tett a csendőrségnek és kinyitották a kabin, amelyben megtalálták Schmidt József ruháit. Már azt hitték, hogy a szobrászművészt valami szerencsétlenség érte,

amikor a halottnak vélt ember váratlanul megjelent és rendkívül izgatottan és zavarosan előadta, hogy azért jött ilyen későn öltözködni, mert a strand távolfeleki részén elaludt. Felöltözött és azt mondta, hogy azonnal visszautazik Budapestre. Később a fürdőmester azonban újra találkozott vele és ekkor a szobrászművész azt mondta, hogy lekészte az utolsó vonatot és autót vár, amely Budapestre fogja vinni. Azóta nem látta Schmidtet senki.

Rendkívül meglehető a nyomozást az a körülmény, hogy Schmidtet hozzátartozói nem tudják, volt-e az eltűntnél nagyobb összeg, amikor Gödre ment, de ezt valószínűleg tartják, miután villát vagy telket akart vásárolni.

Öngyilkosságra nem gondolnak, mert az eltűnt jó anyagi viszonyok között élt és családai bajai nem voltak. Hozzá tartozói azt hiszik, hogy

esetleg külföldre ment, miután sehosem találják meg utlevélét.

Nincs kizárva azonban az sem, hogy rablógyilkosság történt és ezért a rendőrség és a csendőrség a legerélyesebben nyomoz a titokzatos eltűnés ügyében.

Vázsonyi János őszinte vallomása a siker utjáról

Vettük és adjuk a következő levelet: „Igen tisztelt Főszerkesztő urt

Igaz köszönetet mondok azért a megtisztelő támogatásért, mellyel a képviselőválasztási küzdelem során engem és a vezetésem alatt álló pártot támogatni méltóztattak, köszönetet mondok azért a jóindulatért is, amelyben kitűnő lapjuk legutóbbi számában is hennünket részeseit szíveskedtek. Miután a legutóbbi számban írt egyik cikk többekről megemlíkszik, akik e választási küzdelemnek harcosai voltak, engedjék meg, hogy ehhez valamit hozzátegyek, illetve azon egy kis javítást eszközöljek, mint a tények

nek legközelebbi ismerője.

Kitűnő cikkük sok nevet említett meg, de, természetesen, képtelen volt mindazokról megemlékezni, akik e választás diadalát önzetlen és fáradságosan munkával elősegítették.

A kisemberek és a névtelenek lelkesedése volt az, amely az eredményt kivívta, övek az érdem s nekik vagyok örök hálaforrásom leleve.

Hat nevet azonban ki kell emelnem, meg kell említenem, mert az ő munkájuk indította meg az egész mozgalmat, nemcsak a későbbi munka során vezették a kortéziának, a gyűlések rende-

Fábián Béla csak mint közkatona léphet vissza a demokráta pártba

Vázsonyi János lett a párt új elnöke

A Terézvárosi Demokrata Kör tegnap este tartotta rendkívüli közgyűlését, amelyen a lemondott és a pártból kilépett

Bródy Ernő helyett Vázsonyi János dr. személyében új elnököt választottak. Ezenkívül több tisztségre is megajeltették a választásokat. Társelnökök lettek: Várkonyi Kálmán dr., Gáspár Fülöp és Nobel Árpád.

Vázsonyi János dr. megválasztása után nagyobb beszédet mondott. A választások sikerét részben annak a ténynek is tulajdonítja — mondotta —, hogy a harc folyamán nobilis eszközökkel küzdöttek és kerültek minden személyeskedést. A jövőben is azon kell örködni, hogy személyeskedés a kör és a párt életéből kiküszöböltsék és harcaikat mindenkor nemes eszközökkel vívják meg.

A legközelebbi napokban megajlik a párt politikai és fővárosi politikai csoportjának átszervezését.

Kiesik a pártvezetőségből Pakots József is. Fábián Béla szerepe nincs még teljesen tisztázva. Nevezetesen Fábián Béla visszavonkozik a demokráta pártba, ha személyének ott megfelelő pozíciót biztosítanak.

A pártvezetőség többsége azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy minden feltétel nélkül, csak mint egyszerű közkatona térhet vissza a pártba.

A hőség áldozatai

Vasárnap a rekkenő hőségben többen rosszul lettek az utcán és a mentőknek sok munkájába került a forróság áldozatainak segítése. A Népligetben Pintér Istvánné háztartásbeli esett össze, akit a Szent István-kórházba szállítottak. A József-körút 72. számú ház előtt Rumpert Istvánnét szállították a Rókusba és ugyanide került Horváth Béla 31 éves vaszertergályos is, ki sokat napozott a lágymányosi strandon. Az Orczy-ut 19. szám előtt Medreczky Mária lett rosszul, akit a Szent István-kórházba vittek, az Erzsébet királyné-ut 96. számú ház kapujában pedig Kovács Istvánné esett össze, úgyhogy súlyos állapotban kellett beszállítani a Gyöngyösi-úti klinikára,

Legújabb Zeileis-rendszerű magasfrekvenciájú villamos gyógykezelés.

Budapest, Rákóczi-ut 61. sz.

Rendelés d. e. 9-12-ig, 3-6-ig.

A gyógyíthatatlannak vélt vagy más kezelési módokban csalódott betegek nagy száma hirdeti ezen gyógymód csodálatos eredményeit. Kezelésre alkalmas benulásos, reumatikus, ischiás, asthmás, idegesség, idegbántalmak, szédülés, főfájás, fejfájás, bőrszervi betegségek, női betegek. Gyenge testalkatunak vagy időelőtt előrege-dettek. Mindazok, ahol pótolhatatlan szervi elváltozások még nincsenek.

Odiscalchi hercegnő szerint még nincs döntés a budai keresztény ellenzéki mandátum felett

Az utóbbi napokban befejezett tényként arról beszélték, hogy Friedrich István a budai mandátumot tartja meg, amelyről csak abban az esetben mond le, ha a fővárosi déli kerületben megsemmisítetik a választásokat, vagy pedig vidéki időközi választásokon jutna képviselővé. Ez a hír feltűntetést keltett azoknak a körében, akik ismerik és tudják a keresztény ellenzék jeleire választási paktumait. Hogy autentikus információk birtokába jussunk, kérdést szándékoztunk intézni Odiscalchi Károly hercegnőhöz, aki jelenleg sógorának, Pallavicini György grófnak mosdói birtokán tartózkodik. A hercegnő megválasztásáról Pallavicini György gróf a következő nyilatkozatot tette előtűnk:

— A mi tudomásunk és értesülésünk szerint még egyáltalán nincs eldöntve, hogy Friedrich István melyik mandátumát tartja meg. Folyamatban vannak még az erre vonatkozó tárgyalások.

A mandátumra a hercegnőnek van igénye, mert hiszen nem kétségtelen, hogy a budai győzelem csak az ő részvétele folytán volt kivívható.

Csak a németekkel való tanácskozások befejezése után várhatunk meghívást a londoni konferenciára

A Hoover-terv végrehajtása és a megállapodások irásba foglalása végett egybehívott londoni konferenciára a nagyhatalmak csak az érdekelt német kormányt és a Young-tervet aláíró hatalmaságokat hívták meg. A konferenciára érhető okokból

tehát sem Magyarország, sem Ausztria, sem pedig a kisanant államai nem kaptak meghívást.

A londoni konferenciának célja ugyanis elsősorban a német kérdésben végleges állapotokat teremteni és ennek során tárgyalni fogják Németország gazdasági megsegítésének ügyét is. Ezen a megbeszélésen a kelet-, sem pedig a közép-európai államoknak nincsen érdekeltégük.

Magyar politikai körökben az a felfogás, hogy amennyiben a német kérdésben az érdekelt államok megegyeznek és a végleges megállapodásokat megkötik, akkor talán a többi európai államok képviselőinek bevonásával

klegészítő tanácskozás lesz, melyen természetesen még ml is résztvennénk. Ilyen konferencia terve felmerült, de pillanatnyilag ez sem aktuális és ennek tulajdonítandó, hogy a magyar kormány eddig

semmiféle konkrét meghívást nem kapott.

Hétfőn boncolják a fagyaltmérgezés újabb áldozatát

Szombaton a késő esti órákban a Telep-utcai kórházban, több napos kínos szenvedés után meghalt Weisz Lipótné 51 esztendő urasszony, kinek elhunytát egyes orvosok és a családtagok véleménye szerint fagyaltmérgezés okozta.

A tragikus eset előzményei még július 3-ra nyúlnak vissza. Weisz Lipótné ezen a napon, ugye este nyolc óra tájban Lujza-utca 30. alatti lakásából áment egy környéki cukrászdába, hogy ott fagyaltotson. Másfél órával később, úgy 10 óra tájban rosszul lett, szédülései voltak, elájult, mire a család elhívta a háziorvost. Ez megállapította a mérgezést. Az orvosi beavatkozás ellenére Weiszné állapota egyre súlyosbodott, úgyhogy szerdán a Telep-utcai kórházba szállították be, ahol

3 napos halálúsa után meghalt.

Bár a halál közvetlen oka agyvérzés volt és a halált megelőző napon vesébaj is lépett fel a betegnél,

a kórház orvosai dr. Ráthonyi-Reiss Frigyes főorvos, egyetemi tanár vezetésével ezt mind a fagyalttal és a gyomorral hozták összefüggésbe.

Éppen ezért a főkapitányság elrendelte Weisz Lipótné holttestének felboncolását. A boncolást hétfőn délután fogják megkezdeni és ennek az eredményétől függ, hogy a rendőrség fagyaltmérgezés címén megindítja-e az eljárást.

Nem szakadtak meg a csehekkel a tárgyalások

Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter Genfben ezidőztelint a német kiküldöttekkel folytat kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat.

Értesülésünk szerint az a hír, mintha a csehekkel megkezdett tárgyalásaink eredménytelenül befejeződtek volna, nem felel meg a tényeknek. A helyzet az, hogy Friedmann dr., a cseh-szlovák delegáció vezetője újabb utasítások átvételére véget Prágába utazott, mert azokat a feltételeket, melyeket a tárgyaláson a magyar kormány kiküldöttjének felajánlott, megbízottaink nem fogadhatták el. A magyar megbízottak közülék a cseh-szlovák delegátusokkal a minimális magyar kívánásokat és miután azokat Friedmann dr.-nak nem állott módjában magáévá tenni, újabb instrukciók végett elutazott és erre az időpontra a tárgyalásokat megszakították.

Bibó Lajos, a kiváló író feleségét súlyos mérgezéssel szanatóriumba szállították

Majdnem tragikusan végződő szerencsétlenségnek lett az áldozata Bibó Lajosnak, a kitűnő írónak a felesége. A szép fiatal urasszony már régebben álmatlanságban szenved és altatókat szed. Pénteken éjszaka

a rendesnél tévedésből nagyobb adag altatót vett be Bibó Lajosné,

aki összecserélte orvosságos üvegeit és ez a téves adagolás majdnem az életébe került a fiatal urasszonynak.

Véletlen folytán azonban a szerencsétlenség még az esti órákban felfedezték és ennek köszönhető Bibóné megmenekülését. Bibó Lajos a késő esti órákban tért haza Székely Bertalan-utca 5. szám alatti lakására és

amikor feleségét szőlőltta, megdöbbenve vette észre, hogy a fiatal asszony eszméletlenül fekszik ágyában.

Az író azonnal telefonon értesítette a mentőket, akik megállapították, hogy súlyos mérgezés történt és beszállították az urasszonyt a Liget-szanatóriumba.

Vasárnap délután érdeklődünk a szanatóriumban Bibó Lajosné állapota iránt. Az urasszony, akinek betegyánál van állandóan a férje is, a gyors orvosi beavatkozás következtében már minden veszélyen túl van és állapota annyira javult, hogy előreláthatólag már hétfőn elhagyhatja a szanatóriumot.

MI VOLT A VASÁRNAPI LAPOKBAN?

Pásztor Árpád megrázó cikket írt arról a holttestnyilvánított hadifogolyról, aki 15 évi szibériai és kínai tartózkodás után ezeltől hat hónappal megrázott Magyarországra érkezett. Sirt a magyar katonák, amikor hazája földjére rohogott be vele a vonat s most — utazik vissza Kínába. Nem kapott munkát, hasztalan futkosott kenyér után, mire messze keleten próbál kereséssel a szívét szerencsétlenség... Zilahy Lajos határozott tényként állapítja meg, hogy Amerikában már kitört a forradalom. Okai, illetve érvei: 1. Al Capone, a többszörös gyilkos banditavezér szabadlábon jár. Hogy Al Capone nem illetik villanyzékbe, ez azt mutatja, hogy a hatóságok nem mernek kikezdeni a 11 millió munkanélküli tömeget magába olvasztó alvilággal. 2. Amerika három nagy iparága: az autó, olaj, film teljesen háttérbe szorult az alvilág három titkos üzletével: az alkoholcsempészéssel, a titkos bordélyház-üzemmel és a titkos kártyabarlangokkal szemben. 3. Csikágóban 200.000 felfegyverzett alvilági bandita él. 4. Az amerikai hatóságok nem mernek nyílt csatába bocsátkozni az alvilággal, innen van az, hogy Amerikában az állammal szemben működik egy másik állam, az alvilág. Ez talán megmagyarázza azt a ténnyt, hogy ma már senkinek sem jut eszébe Amerikába kivándorolni, vagyont szerezni. A kitűnően szerkesztő P. N. ismét bájos: az első oldalon Klebelsberg dícséri a kormányt, a 11-ik oldalon Friedrich szidja. (A lap címe: politikai napilap! A szerk.)

UJSÁG

Pokolian komikus az az interjú-sorozat, amelyben képviselők nyilatkoznak arról, hogy miért léptek fel képviselőnek. Vitéz Bobory György nagyon bájos. Azt mondja, nem akart képviselő lenni. És hogy mégis elkövette, ennek az az oka — szavait idézve —, hogy «rábészélték». (Szegény Baracsot is rábészélték és mégse ment!) Dinnyés Lajos kijelenti, hogy «mint régi nemesi család tagját» választották meg képviselőnek. Egyébként csak később hajlandó nyilatkozni politikai terveiről. Hát követünk Dinnyés, ez ellen tiltakozunk. Nyilatkozzon, árulja el, mert nem bírjuk ki, ha továbbra is titokban tartja. Vay Miklós báró a legerősebben magyarázza meg, hogy miért lett honatyja. Ime szószó: «Nem akartam. Belesodrótam». Tudtunkkal Dénes Oszkár, a kitűnő operettszínész a legjobb sodródó Pesten. Mit szól ő ehhez az öt éves sodródáshoz, amely sokkal jobb, mint az öt éves dumping?

MAGYARSÁG

Milota támadja a külföldön dolgozó emigránsokat. Kifogásolja, hogy magyar nevet viselnek. Bennünket igazán nem lehet vádolni azzal, hogy bármikor is közünk lett volna a felforgató politikához, de szellden kérdezzük: mit akar az

AMI KIMARADT A VASÁRNAPI LAPOKBÓL...

Sokat mulatnak politikai körökben egyik államtitkáruknak anekdotáján, amely a jószándéku Orosdy Fülöpnére vonatkozik. Báró Orosdy Fülöpné ugyanis most képviselő lett keresztényszocialista programmal, mire sokan nem értik, hogy Herzog bárók leszámazzottja miért éppen kereszténypárti, az óriási vagyon ura miért éppen szocialista. Erre elmondotta az államtitkár a következő anekdotát:

Egyik hitsorsos beperelte becsületsértésért a másik hitsorsost. Amikor a panaszos a bíró elé kerül, elmondotta, hogy a bíróság vegye súlyosító körülménynek, hogy ő rebe-családból

emigránsoktól? Öszülnek, összemennek, elpusztulnak s egy vágyuk van, hogy megegyezzen serpenyős rostélyost chessenek ecetes ugorkával Budapesten. Tarján Vilmos cikke igen jó a Magyarországon.

BUDAPESTI HIRLAP

Pola Negri bukásáról megrázó képet ad. Az egykori világsztár kis angol varietékben vendégszerepel — állandó kudarcral. Mc. Govern professzor Budapestre érkezett. Bejárta a magyarok népvándorlásának az útját.

NEMZETI UJSÁG

Feltűnést keltő cikket közöl arról, hogy a néhai Bródy-féle demokrata párt beolvadt a Rassay szabadalvú pártba, de az adósságokat nem fizették meg. Ennek következménye az a most folyó érdekes pereskedés, amelyet a Józsefvárosi Polgári Demokrata Kör volt vendéglőse indított a Kör vezetősége ellen. Szegény Bródy, szegény Fábrián, szegény Baracs, szegény Hajdu hová tették Vázsonyi zászlaját? Most barátok jelleget Rassaynál!... Hej brigadéros urak... jéjszakát!...

Márkus László hosszú oldalas cikkben vitába száll a Magyar Hétfő megállapításaival, amikor is kifogásoltuk, hogy Toscanini és Chaplin leintette azzal, hogy «a művészek alkalmazkodni kell a politikai atmoszférához». Most a rokon-szenves és tehetséges Márkus ránk szól, hogy «nem tudunk olvasni». Tisztelettel jegyezzük meg, hogy jelenlegi cikkében Tenzer Pálról írja, hogy amikor az orosz cárt vezércikkben megdöngölte, büszkén hangzott: «Der Zar wird sich kratzen». Először is ezt nem Tenzer Pál mondotta. Nöde nem baj. Irni is nehéz, olvasni is, de történelmet tudni még nehezebb... Turi Béla viszont vezércikke mondatainak jó részét «de» szócskával kezdi. Tisztelt N. U. hazafias cikkirőlől magyarosabb stílust kérünk!

PESTI HIRLAP

A P. H., amely külpolitikai értesüléssel a Mussolini és a pápa közötti harcban kivált az összes lapok közül, most — revánsképpen — Mussolinótól közöl vezető cikket, amelyben Benito kijelenti, hogy ha Hoover nem jön, akkor végünk. Nem nagyon nyugtat meg azért, mert cikkének az az összefoglalása, hogy az 1932 vagy sötét végzet, vagy — halada: lesz.

Zsolt Béla öt éves tervtelenségnek nézi politikai programunkat. Király Ernő könyvügynök lett Kolozsváron. A M. H. is hosszú kommentárral kíséri s türelmetlenül tartja, hogy Luxemburg egykori grófja ilyen kínos körülmények között éljen. Décsi Imre cikkei okosak.

származik, tehát nagyobb a sértés. Erre a bíró végignézett a panaszoson s ezt mondotta: — Nézze, én nem ismerem a maga vallását. Nem tudom tehát azt sem, hogy milyen elkelőseget jelent, ha valaki a rebe szót használhatja. De ha ez a szó magának jár, akkor az nem lehet olyan nagy dolog... Ha tehát Orosdynek jár... az a keresztény-pártiság... nem lehet olyan nagy dolog...

Levitézett Bródy Ernő szegény most úgy van, mint Pókainé.

Nem tudja, melyiket szeresse, melyiket szeresse. Csatlakozott a szabadalvúkéhez «a választás tartamára», de hiteles értesülésünk

Ha elutazik Morisson tejet

okvetlen vigyen magával illatos

Morisson tejet

mert az egy perc alatt fájdalom nélkül leviszi felesleges zsírszállait karjából, lábáról, hónaljáról.

A Morisson tej kapható: drogériákban, illatszertárakban

Főraktár:

KOZMOCHÉMIA RT.
Budapest, VII, Hermína-ut 8/a

szerint Rassaynak nem kell... viszont nem kell a jelenlegi demokrata pártnak sem, még közkatónának sem. Kár vala, kár vala elhagyni a Teréz-körtüti Kotányi-ház első emeletén levő Központi Demokrata Kört, amelyben Vázsonyi Vilmos leggyönyörűbb beszédeit mondotta — Bródy Ernő hű asszisztálása mellett. Vázsonyi arcképe alatt nem fog többé ülni a Központi Demokrata Körben Bródy Ernő, aki most kétségbeesésében ilyeneket mond:

— En csináltam annakidején Vázsonyiból képviselőt...

Ajajaj!... És kimaradt az összes lapokból a hét legjobb vicce. Rossz nyelvűek mesélik tréfásan: Pakots választása előtt felment a kormányhoz, ahol elkezdett sirni a miniszterelnökségen, hogy ő ilyen jó fiú, olyan jó fiú, hogyják őt élni, mire a választások intézői kijelentették:

— Hát jó, garantáljuk a semlegességet... Pakots savanyuan választott: — Ez nem elég... Egy kis beavatkozás is kellene...

És addig nem ment le a Várból, amíg meg nem ígérték neki, hogy a kormány beavatkozik — a saját jeltje ellen.

Természetesen ez csak egy anekdota, amelyet a nyári melegeben szívesen bocsátunk olvasóink szórakoztatására.

Választási humor... Az is kimaradt a lapokból, ami Ditrichsteinnel, a közismert féregirő-királyal történt, Ditrichstein, miután kiirtott egy csomó patkányt Budapesten, azon az autón, amit Krausz Simitől vett, elment üdülni egy kicsit Lilla-füredre, oda, ahol viszont a miniszterek üdünek és nincs egyetlen patkány sem.

Ditrichstein öfelsége üdülés után maga vezette autóját Pestre és Hatvannál beleszaladt egy árokba. Itt szerencsére patkányokkal nem találkozott és így kisebb zuzodással, könnyebb sérülések árán uszta meg a karambolt. Pesten azután az irodalmi kávéházban így ujságolta el a szerencsétlenségét: — Hiába, irtó szerencsém van...

A vasárnap öngyilkosai

Barta Gyula 60 éves betonmunkás Előd-utca 5. szám alatti lakásának kertjében vasárnapra virradó éjjel felakasztotta magát egy fára. A kötél leszakadt és vasárnap reggel az öngyilkos embert a földön találták holtan.

Baumgartner Károly 60 éves ácssegéd, budafoki lakos vasárnap öngyilkossági szándékból a Rendőrtisztek Atlétikai Klubjának Budán állomásozó tutajjáról a Dunába ugrott. Az ár azonban a tutaj alá húzta az életunt embert, ebben a pillanatban azonban a helyszínre érkezett két rendőrtiszt: dr. Léárdy István és dr. Csernó Aladár, akik gondolkodás nélkül a vízbe vetették magukat, a tutaj alá usztak és kihúzták az ellenkező és dulakodó öngyilkosjelöltet, akit a Rókus-kórházba szállítottak.

A Gyömrő közelében fekvő Ecsér községben Blaskovics Mihály ottani 84 éves gazdálkodó, mert betegsége miatt nem akart családjának terhére lenni, a padláson felakasztotta magát és meghalt. A csendőrségi nyomozás megállapította, hogy öngyilkosság történt.

Vasárnapra virradó éjszaka botrányokozásért előállították a mozsárutcai kapitányságra Hartinger Márton raktárnokot, Hartinger, aki itt volt a kapitányságon egy őrizetlen pillanatban átvágta a bal csukló felett az ütőerét. A raktárnok tettét a rendőrszem észrevette, a sebet bekötötték és az eljárás lefolytatása végett továbbra is őrizetben maradt.

Vasárnap Kiss Sándor 19 éves droguista segéd Hungária-kört 59. alatti lakásán morfiúmmal megmérgezte magát. A mentők Kiss, ki valószínűleg szerelmi bánatában követte el öngyilkosságát, súlyos állapotban szállították a Rókus-kórházba.

Wagner Kató 20 esztendő háztartásbeli leány, ki a Szigetvári-utca 17. szám alatt lakik, vasárnap hajnalban az újpesti hídról a Dunába vetette magát. Az öngyilkos leányt a rendőri motoros kimentette és súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították.

ZSUFOLT HÁZ,

igy jellemezhetjük a Rákóczi-ut 61. szám alatti intézet látogatottságát. A mai rossz színházi konjunktura mellett mindenki tudja, hogyha zsufolt házról van szó, ez nem színházra vonatkozik.

A Rákóczi-ut 61. alatti legújabb Zeileis-rendszert orvosi rendelő váróterméire kell a „zsufolt ház” jelzőt alkalmazni. Dr. Lusztig magasfrekvenciájú Zeileis-rendszert villamos gyógykezelés eredményeinek hamar elérte a híre a városban. Egészen szokatlanul nagyszámú beteg keresi fel állandóan a rendelőt és talaj gyógyulást reumatikus-, ischias-, asztmás-, ideg- és egyéb betegségeire. Éppen a páncinesek nagy száma miatt a rendelőtintézet nemcsak délután 3–6 óra között, hanem délelőtt 9–12 között is fogad beteget.

Nem érzi a meleget,

ha „Animo” szilárd kölni rudacskaival bedörzsöli homlokát. Hatása jobb, mint a migránstífét, mert azonnal üdít, frissít.

Országos rekordot javított a BBTE a 4x400-as stafétabajnokságban

Budapest stafétabajnokságain a BBTE (2), a MAC és ESC osztozkodtak — Ugróink örvendetes formajavulása

A margitszigeti pályán rendezte a MASz az idei Budapest kerületi stafétabajnokságokat, amelyek rendkívül érdekes küzdelmeket hoztak. A versenyen 1000 főnyi közönség jelent meg, amely a rendezés hibáiból eredő bosszúságokért az izgalmas és jó eredményeket elérő atléták teljesítményeiben nyert kárpótlást.

Jogosan váltott ki a közönség körében felháborodást, hogy verseny közben a tribün és a pálya közötti gyalogjárón állandóan autók közlekedtek, ami nemcsak a közönséget, hanem a versenyzőket is zavarta.

MASz-versenyen az ilyesminek nem szabad előfordulni.

A stafétabajnokságokban a BBTE stafétája nyerte el a pálmát. A budai futók megnyerték a 4x100 és a 4x400 m stafétát, az utóbbiban megjavították az országos rekordot. A 4x1500-as stafétát a MAC nyerte, míg az 5000 méteres ötös csapatverseny az ESC zsákmánya lett.

A meghívási versenyben atlétáink a küszöbön álló Berlin-Budapest városközi verseny előtt örvendetes javulást mutattak, különösen az ugrószámokban, amelyben eddig csak igen gyatra eredményt értek el. Késmárky és Bácsalmási 188 cm-t ugrottak, míg a távolugrásban az ifjúsági bajnok Koller 722-t ugorva érte el az idei év legjobb eredményét.

A diszkoszvetésben ezen a héten ismét Donogán tett ki magáért. 47.99 m dobásával egyéni rekordot javított.

A MASz a Berlin ellen kiálló magyar csapatot hétfőn este állítja össze.

1931. évi budapesti kerületi stafétabajnokságai:
4x1500 m stafétafutás: Bajnok: MAC 17 p. 20.4 mp. (Cser-Szer-Bejczy-Szabó), 2. Vasas 17 p. 35 mp., 3. MTK 17 p. 37 mp.

A Vasas első három embere szépen megy és elsőnek váltanak. A MAC-ot Szabó váltja utolsó, aki nemcsak hogy behozza a hátrányt, hanem 20 méterrel nyeri is a versenyt.

4x100 m stafétafutás: Bajnok: BBTE 43 mp. (Kovács-Barsi-Szalay-Paitz), 2. MTK 43.6 mp., 3. UTE 43.8 mp.

Nehéz küzdelem után 2 méterrel nyerve. 5000 m ötös csapatverseny: Bajnok: ESC 24 pont (Eper 2, Hegedűs 4, Majerosi 5, Galambos 6, Gégény 7), 2. MAC 47 pont, 3. MTE 49 pont. Egyénileg 1. Németh MTE 15.6 p., 2. Eper ESC 16.44 p., 3. Szabó MAC 16.15 p. Németh az ötödik kör után felnyomul és biztosan győz. Az ESC öt embere végig vezette a mezőnyt.

4x400 m stafétafutás: Bajnok: BBTE 3 p. 20.8 mp. (Kovács-Szalay-Zsitvay-Barsi), országos rekord! 2. MTK 3 p. 31.2 mp., 3. UTE 3 p. 32.8 mp. A BBTE csapata fölülényes győzelmet aratott, az utolsó embere, Barsi, már ellenfél nélkül futott. Zsitvay ideje 48.8 mp. volt.

Meghívási számok:

Súlydobás: 1. Kiss János EK 13 m. 80 cm., 2. Horváth KISOK 13 m. 68 cm., 3. Cserenyi BTC 13 m. 23 cm.

Távolugrás: 1. Koller Henrik BBTE 722 cm. (országos ifjúsági rekord), 2. Goda MAC 679 cm., 3. Báthky TFSC 674 cm. Fekete versenyen kívül indult és 710 cm-t ugrott.

Magasugrás: Késmárky BBTE 188 cm., 2.

Bácsalmási TFSC 188 cm., 3. Orbán BBTE 185 cm. Az ifjúsági Róvó MTK 182 cm-t ugrott.

Gerelyvetés: 1. Takács Postás 56.65 m., 2. Boross TFSC 55.85 m. 3. Wennes GyAK 55.76 m.

Diszkoszvetés: 1. Donogán BTC 47.99 m., 2. Kulitz 44.79 m., 3. Bácsalmási TFSC 43.66 m. A verseny érdekessége, hogy a 8 résztvevő versenyző közül heten 40 méteren felül dobtak. Donogán második dobása 47.99 m.

Szeged győzelme Eger fölött a városközi uszóversenyen

Bárány 59.8-as idővel győzött a kitűnően uszó Wannie ellen

A Szeged és Eger városok közötti uszómérkőzés második napján közel másfél ezer főnyi közönség nézte végig a versenyeket. A városok közötti uszómérkőzést, amely az első nap után még 17-17 arányban döntetlenül állott, Szeged nyerte 37:31 arányban. Részletes eredmények a következők:

Városközi főversenyszámok: 100 méteres gyorsúszás: 1. Bárány István dr. (MESE) 59.8 mp. 2. Wannie II. 1 p. 00.8 mp. 3. Dr. Wannie I. 1 p. 01.2 mp. A nap legszebb küzdelmében Wannie II. startolt legjobban s 50 méternél még együtt fordult Báránnyal. Idejük ezen a távon 27 mp. volt. A második hosszban izgalmas küzdelem fejlődött ki, amelyből egy méterrel Bárány került ki győztesen.

400 m. gyorsúszás: 1. Mihályfy (SzUE) 5 p. 24

mp., délkerületi rekord. 2. Pleplár (SzUE), 3. Baranyai (MESE).

100 m. hátúszás: 1. Bicskey Aladár (MESE) 1 p. 15.2 mp. 2. Herendi II. (SzUE) 1 p. 16.2 mp. A küzdelem csak az utolsó 25 m-en dönt el a rutinosabb Bicskey javára.

3x100 m. gyorsúszó-staféta: 1. Szeged (Mihályfy, dr. Wannie I., Wannie II.) 3 p. 10 mp. Délkerületi rekord. 2. Eger (Bicskey, Baranyai, dr. Bárány) 3 p. 22.8 mp. Mihályfy 5 méterrel verte Bicskeyt s Wannie dr. ugyanannyi előnyt szerzett Baránnyal szemben. Bárány a 10 m-es hátrányból nem tudott semmit sem ledolgozni a kitűnően uszó Wannie II.-vel szemben.

200 m. meghívásos mellúszás (főverseny): 1. Mezey (MESE) 3 p. 06 mp. 2. Mihálovics (SzUE) 3 p. 07.4 mp. délkerületi ifjúsági rekord.

BALATON mellett olcsóbban és jobban üdülhet

Ne menjen külföldre nyaralni, mert itthon a

BALATON

mellett olcsóbban és jobban üdülhet

Ajánlható balatonmenti szállodák, penziók és éttermek

ALSÓORS

Somogyi penzióban

Emeletes villa, hatalmas verandákkal, közvetlenül a Balaton partján. Közel az állomáshoz és a kikötőhöz. Saját kabinok és csónakok. Nagy kert, kitűnő házikoszt, szőlő árak, nagyobb családoknak külön engedély. Gyermeknek a díjak felét fizetik. Gyermek nyaralását felügyelet mellett vállaljuk. Részletes felvilágosítást ad: dr. Somogyi József Alsóors

Baracska szálloda és penzió

a Balaton partján. Alsóors legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett családi szállója. A vasuti állomástól 1 percre. Gyönyörű, erdős vidék, kitűnő házikoszt. Balatoni fajúborok. Napi penzió 6-7 pengő.

BALATONALMÁDI

Kosola Hattyu Szálloda és vendéglője

Menü, penziórendszer. Napi teljes penzió 5-6 pengő. Válaszbélyeges levelekre részletes felvilágosítást ad.

Pannonia éttermei

Az egyetlen mondani hely. Waldmann-jazz. Jó konyha, jó bor. Teljes napi étkezés főzőszobában 5 pengő. Hajdu Antal, vendéglős.

BALATON-BOGLÁR

Seregélyesné ELIT penziója

Gyönyörű 3 holdas parkban a parton, saját stranddal, 30 szép szoba. Elsőrangú ellátás, főzőszobában 6.50 pengőtől. Budapest telefon-értekezés aut. 880-85.

BALATON-BÉLATELEP

Krizsanovits-penzió

Balaton-Bélatelepen, a Balaton legszebb fekvésű magaslattal helyen, árnyas parkban. Modern, komfortos, villanyos és vízvezetékkel felszerelt szobák. Csend és nyugalom. Pompás magyar, francia és diétás konyha. Napi penzió négyzseri étkezéssel. Mérsékelt árak. Előzékeny kiszolgálás. Az ural közönség otthona.

Sirály-szálló

a Balaton legszebb, leghűsebb, legmodernebb helye és szállója. Új vezetésben

BALATON-FONYÓD

LAJOSLAK PENZIÓ

Balaton-Fonyódon. Tulajdonos: Borián László. Közel a Balatonhoz, árnyas erdőben, magaslattal helyen fekszik. Ujjonnan átalakított és felszerelt komfortos villanyvilágítással és folyóvízzel ellátott szobák. Saját strand. Magyar-francia és diétás konyha. Naponta Kőzék hírneve cigányprímás teljes zenekara hangversenyez. Tánc. Napi penzió. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás. A penziót dr. Puskás Gáborné személyes felügyelete mellett vezetik.

Magyar Tenger Szálló

Fonyódon a vasuti és hajállomásnál. Ujjonnan átalakította. Új vezetés. Egész éven át nyitva. Penziórendszer 6 pengőtől. Elő- és utószobában árkedvezmény. Elsőrendű magyar konyha. Figyelmes kiszolgálás. Szőlő árak. Mindennap Boros Ferkó és cigányzenekara muzsikál. Nyilvános étterem. Új tulajdonos. Koller János vendéglős.

BALATON-FÜRED

Eszterházy-szálloda, étterem

és kávéház. Balatonfüred. Egyedüli terraszkilátás a Balatonra. Szanatórium mellett. Polgári árak. Vendéglős: Haas Imre.

FÉSZEK-PENZIÓ

Blaha Lujza volt nyaralója. Elegáns szobák, kitűnő ellátás. Tulajdonos: dr. Asztalos Lajosné. Telefon 49.

FOGAS VENDÉGLŐ

Balatonfüred. Niederecker Ferenc vendéglője és étterme. Gyönyörű kerttel. Kitűnő magyar konyha, szőlő árak. A kirándulók kedvelt találkozóhelye. Bérautó-fuvarozó vállalat nyitott és csukott kocsikkal. Telefon: Balatonfüred 28.

Grand Hotel Étterem

Balatonfüred. Weekendzők kedvence étkezőhelye. Kitűnő magyar és francia konyha. Olcsó árak. Kiránduló csoportoknak árengedmény. Bérli: Sebasta Erhardt.

SACHER-PENZIÓ

Balatonfüred. Árnyas parkban. Kitűnő konyha diétásoknak is. Egész éven át üzemben.

Szabó Ferencné vendéglője és penziója

Balatonfüred, Petőfi Sándor-ut 30. A fenyveserdő közvetlen szomszédságában, 5 perc a Balaton-parttól. Teljesen modern, új épület, elegánsan berendezett egy- és kétágyas szobákkal. Kitűnő konyha, mérsékelt árak.

BALATON-LELLE

Bagolyvár-penzió

a Balaton partján. 40 modernül berendezett, villanyvilágítással és vízvezetékkel felszerelt szobák. Saját strand. Kitűnő magyar-francia konyha. Mérsékelt árak. Naponta délután és este elsőrendű jazz-band és tánc.

Családi-penzió

Uricasládok nyaralóhelye, a fürdő központjában, közvetlenül a Balaton partján. Saját strand. A szobákban vízvezeték, villany, fürdőszoba. Magyar-francia konyha, cukrászat. Napi penzió háromszori étkezéssel. Elő- és utószobában árkedvezmény. Szőlőkúra.

Lendvay-penzió Balatonlellén

megnyit. Elő- és utószobában mérsékelt árak. 6-7 P. Főzőszobában 8-10 P-ig. Elsőrendű konyha. Saját strand. 30 szép, kényelmes szoba.

Üdülő-penzió

Balatonlellén, Liszynai-villákban, nagy, árnyas parkban, komfortos szobák vízvezetékkel és villanyvilágítással. Saját strand. Családiás otthon. Bőséges magyar konyha. Napi penzió előszobában 5-, főzőszobában 8 pengő. Tulajdonos: Kozony Józsefné.

Ürögi penzió

a vasutól és fürdőtől 5 percre, nagy, árnyas kert közepén, modern nyolc szobával, villanyvilágítással. Elsőrangú, bőséges étkezéssel, mérsékelt árak. Étkezés bejárók részére is. Gyermeknek 6 éves korig 60 százalékos, 7-10 éves korig 30 százalékos engedmény. Elő- és utószobában nagy árkedvezmény.

BALATON-SZEMES

Hableány-szálló és étterem

Balatonszemesen, közvetlen a vasútállomás mellett, 1 percre a strandtól. Kitűnő magyar konyha. Elsőrendű italok. Gyermekjátékok, sporttelep. Parktánc. Nagy árnyas park. Penzió napi négyzseri étkezéssel olcsó áron kapható. Elő- és utószobában kedvezmény. Szobák előjegyezhetőek.

BALATON-ZAMÁRDI

Bazsó-penzió

a vasutállomástól néhány percre, közvetlen a Balaton partján. Saját strandfürdő, kabin. Árnyas kert. Nyugodt, családias kényelem. Tiszta, pompás szobák. Villanyvilágítás. Jó magyar konyha. Fajúborok. Olcsó árak. Elő- és utószobában napi penzió 6.- P.

Grand-Penzió

Egész éven át állandóan nyitva, a telep központjában, Balatonról és vasutállomástól 3-3 percreny távolságra. Teljesen modern, tiszta berendezésű szobákkal. Elsőrangú magyar és diétikus konyha. Isen olcsó. A fürdőidényen kívül pinhénre is kiválóan alkalmas, fürdőszoba melegfürdővel. Nap- és légfürdő. Villany, vízvezeték és minden komfort. Levél- és sürgőnycim: Grand Penzió, Balatonzamárdi Interurbán telefon: Zamárdi 2.

HEVIZ FÜRDŐ

Andrássy-villa

Hévízszentandrás, Andrássy-ut 12. 18 modern kényelemmel felszerelt egy- és kétágyas szoba. Villanyvilágítás. Vízvezeték. Figyelmes kiszolgálás. Elő- és utószobában rendkívül ármérsékelt. Levélbeli érdeklődésre készségesen áll rendelkezésre a tulajdonos: Leinweber József, szikvizgyáros.

ANNA-VILLA

Hévízszentandrás. Tulajdonos: Kalmár István. Harminchat modern szoba. Vízvezeték. Villany. Figyelmes kiszolgálás. Érdeklődőknek készséggel szolgál felvilágosítással a tulajdonos.

ATTILA-VILLA

Hévízszentandrás, Andrássy-ut 11. Tulajdonos: Hetesy István. Nyolcszobás modernül berendezett szoba. Villanyvilágítás. Elő- és utószobában árkedvezmény. Közvetlenül a gyógyfürdő közelében. Reggeli- és uszonnakiszolgálás.

Fridrich-szálloda, étterem, kávéház

Hévízszentandrás. Az összes állami intézmények beutalási helye. Állami tisztviselők, katonatisztek kedvence találkozóhelye. Estéknél zalaegerszegi Horváth Rezső, a Hévíz vízen már 10 éve muzsikáló cigányprímás és bandája a muzsikál. Az esti táncot H. Saphir Gyula vezeti. A tangó-szalomban Kelemen Lajos, a rádió és az Ostendekávéház énekese énekel.

GABI-VILLA

Hévízszentandrás, Rákóczi-ut 18 30 szobából álló, modern kényelemmel felszerelt szálló közelében a gyógyfürdő közelében. Vízvezeték, villany. Kitűnő konyha. Polgári árak. Tulajdonos: Takács Vincéné, aki érdeklődőknek készséggel áll rendelkezésre.

Kurtács-penzió (Bibi-villa)

Hévízszentandrás, Erzsébet királyné-ut 4. A gyógyfürdő közvetlen szomszédságában, 22 modernül berendezett szobával. Kitűnő házi konyha diétások részére is. Figyelmes kiszolgálás. Elő- és utószobában rendkívül mérsékelt árak. Tulajdonos: Kurtács László.

Teréz- és Ágnes-villák

Hévízszentandrás. Huszonöt szépen berendezett egy- és kétágyas szoba. A szobák ellátással vagy anélkül kaphatók. Elő-, utószobában mérsékelt árak.

KESZTHELY

Hullám- és Balaton-szálloda

Idegy május 15-től október 15-ig. Ellátás penziórendszer szerint. Szoba és napi négyzseri étkezés. Komplet reggeli. Ebéd, három fogásból: leves, sült, sajt, gyümölcs vagy tészta. Ára az elő- és utószobában öt pengőtől főzőszobában 7.50 pengőtől. Külön szabadrak fekvés és nagyszámú szobák 3.50 pengőtől kezdve. Mindezen este tánc zenével. Zenét Pertis Jenő zenekara szolgáltatja. Keszthely, Hullám- és Balaton-Szálló, Kelemen.

RÉVFULÖP

ERZSÉBET-PENZIÓ

Tulajdonos: PALÁGYINÉ HORVÁTH ERZSÉBET családi penzió. Modern kényelemmel berendezett villákban. Gyönyörű kilátással a Balatonra. Kitűnő ellátás naponta négyzseri étkezéssel. Fürdőkabinhasználatát 6 pengő, utószobában 5.50 pengő. Kert, könyvtár, rádió.

SIÓFOK

Blauné, Siófok, Fürdőtelep egyetlen orth. kóser penziója

Batthyány-utca 18 alatt megnyitott. Izletes ételk. folyó vizes szobák. Családoknak kedvezmény. Menürendszer. Érdeklődni Budapestben is lehet. Telefon: Automata 126-96.

Elit-Grill Penzió

Siófok, Batthyány-utca 2. A fürdőtelepen árnyas kert közepén vízvezetékkel berendezett pompás szobák. Fürdőszobák. Közel a strandhoz és vasutállomáshoz. Kitűnő ellátás. Étkezés bejáróknak is. Elő- és utószobában kedvezmény. Rádió. Telefon: interurban 47.

FOGAS SZÁLLÓ

Siófokon teljesen üzemben. Elsőrangú étkezés. Kényelmes szobák. Házi cukrászat Magyar, francia és erősen diétikus konyha. Estéknél zene és tánc. Szobarendelés: Telefon Siófok 24.

Grand Hotel Penzió Dombay

Siófok, Batthyány-utca 20. Tel.: interurban 43. Nygyven szoba, vízvezetékkel és a legnagyobb komforttal berendezve. A strand közvetlen közelében. Nagy árnyas park. Elsőrendű ellátás. Fürdőszobák, férfi és női fodrászterem. Mérsékelt árak.

Klotild étterem és penzió

Siófok, Batthyány-utca 21. Egy percreny a strandtól. Ellátás penzió rendszer szerint. Napi háromszori étkezés. Komplet reggeli: kávé, vaj, tojás és sütemény. Ebéd előétel. Modern tágas, folyó vizet ellátott szobák. Árnyas park. Magyar, francia és diétás konyha. Érdeklődni Budapestben is lehet. Telefon: Automata 847-14. Jöjjen el személyesen és győződjön meg a nyújtott előnyökről.

Riviera gyermeküdülő, penzió

Siófok, Polgár Károlyné vezetésével. Bélaury-utca 2. Depandanceok a sporttelep mellett. Űtszöri étkezés, gyógytorna, tánc, tenisz, magyar és némettársalgás, mérsékelt árak.

Sipos Penzió

Siófok, Batthyány-utca 16. Árnyas parkban. A strand közelében Folyó vizet ellátott szobák. Magyar-francia és diétás konyha. Bejáróknak is. Elő- és utószobában mérsékelt árak.

Stefánia penzió vezet!

Siófok, Batthyány-utca 26. Harminc kitűnően berendezett szob. folyó vizet. A strand közvetlen közelében. Fürdőszoba. Étterem. Diétás konyha. Telefon. Siófok: 61. Budapesti iroda telefon: 170-34.

Váradí igazgató gyermekotthona

Royal villa. Siófok Kiséret nélküli 4-15 éves ádólszerző szülő. gyengén evő fiúk és lányok részére. Bőséges ellátás. Gyógytorna. Sport. Fürdés. Szakszerű felügyelet. Prospektus. Mérsékelt árak.

Az UTE nyerte a vízipóló-derbit

A III. kerület legyőzte az MTK-t, az FTC az NSC-t

Ma volt a vízipólóbajnokság derbije. A két bajnokcsapás küzdelme 3000 főnyi közönséget vonzott a Császárfürdő uszodájába. A derbi igen élvezetes és izgalmas bűvelkedő mérkőzés nyújtott.

Az UTE három gólyi előnyét a MAC még az első félidőben egalizálta, úgyhogy a második félidő közepéig teljesen nyílt volt a mérkőzés, amelyet végül is az UTE gólképesebb csapata nyert meg 6:4 arányban.

A III. kerület biztosan győzött 4:1 arányban az ezuttal gyenge játékot mutató MTK ellen, míg az FTC 7:2 arányú könnyű győzelmet aratott a mérkélte képességű NSC ellen.

UTE—MAC 6:4 (3:3)

Az első percben mindkét csapat idegesen és kapkodóan játszik. Csorba hibájából az UTE jut szabaddobáshoz, amiből azután Bozsi megszerzi az UTE első gólyát. A második percben ugyan csak ő szerzi meg az UTE második gólyát is. Félperccel később Halassy gólyával már 3:0-ra vezet az UTE. A MAC nem veszi el a fejét, hanem belefejezik a játékba és a 3-ik p 19 mp-ben négy méteresből gólt ér el Keserű révén. Egy perccel később szabaddobásból éri el ugyan csak Keserű révén a MAC második gólyát. Kapució előtti kavardásból a szemfüles Keserű II. gólt

dob és ezzel kiegyenliti a MAC. A második félidőben az Ujpest csapata ismét három gól előnyre tesz szert, azonban a MAC visszaesést mutató csapata már nem képes első félidőbeli bravurját megismételni. Német 4 méteresből lötte a negyedik gólt, Ivády öngólyja jelenti az UTE számára az ötödik és Bozsi dobása a hatodik gólt. Az utolsó percben dobja Vértési a MAC negyedik gólyát. A MAC támad, de további eredményt elérni nem tud.

III. ker. TVE—MTK 4:1 (2:0)

A III. ker. TVE nagyarányú győzelmét az MTK védelme teljesen hibás játékának köszönhetette. Az MTK háttérjei állandóan elől tanyáztak és az ellenfél csatárait szabadon hagyták. Az első félidő gólyait Musitz és Dezső dobta. A második félidőben Czele, majd ismét Dezső voltak a góldobók. A III. ker. TVE már 4:0-ra vezetett, amikor fél perccel a befejezés előtt Brandi megszerezte az MTK egyetlen gólyát.

FTC—NSC 7:2 (4:1)

A nap leggyengébb nivóju mérkőzése volt a harmadik vízipólómérkőzés. Az FTC gólyait Házi (4) és Zentai (3) szerezték, a NSC-ét pedig Ferenczi, illetve Michnig dobták.

Győzelemmel fejezte be turáját a profikombinált

Magyar zászló a román pályán — Profikombinált-Temesvár 3:2 (2:0)

A magyar profijátékosokból összeállított második garnitúra szép sikerrel fejezte be romániai turáját. Győzelmet győzelemre halmozva járta végig Romániát a tartalékcsoport és szép játékkal minden városban elismerést váltott ki a maga számára.

A csapat utolsó turaállomása Temesvár volt, amely nehéz feladat elé állította a már fáradt magyar csapatot. A tudással párosult lelkesedés azonban ezuttal is győzelemre vitte a magyar színeket. 3500 néző színűl megöltötte a temesvári pályát, ahol első ízben lengte a szél a nemzeti zászlót. A csapat a közönség részéről is a legmelegebb fogadtatásban részesült, amire szép játékkal teljesen rászolgált. A félidő végéig már két góllal vezetett a magyar csapat. A második félidőben újabb gólt rugott s így már há-

rom góllal vezetett, amikor a temesváriaknak sikerült a visszaeső magyar csapat hálójába is két gólt rugni.

A magyar csapat biztosan tartotta az eredményt.

A gólok a következőképpen estek: a 9-ik percben Pacolay ivelt labdáját a temesvári kapus elnézi és az a feje fölött a hálóba esik. A 20-ik percben Belko éles beadását Kovács II. védhetetlenül a temesváriak kapujába fejei. A második félidő 5-ik percében Kornert ér el a magyar csapat, amiből Hauer szerzi meg a harmadik magyar gólt. A 27-ik percben Dobai rugja az első temesvári gólt s ugyancsak ő szépit az eredményen a mérkőzés utolsó percében.

A III. ker. TVE uszóversenye

A vízipólómérkőzések előtt kerültek lebonyolításra az alábbi uszószámok. A legérdekesebb verseny volt a 100 m. hölgy gyorsuszás, amelyből ismét Lenkey Magda került ki győztesen. A 100 m. gyorsusziát Boros nyerte.

I. osztályú számok: 100 m. hátuszás a Donáth Sándor vándordíjért: 1. Nagy Károly (UTE) 1 p. 16 mp. 2. Ulrich (UTE) 1 p. 19.6 mp. 3. Habi (BBTE) 1 p. 21 mp. 200 m. melluszás: 1. Hill László (UTE) 2 p. 59.2 mp. 2. Forrai (FTC) 3 p. 04.6 mp. 3. Lantos (FTC) 3 p. 06.2 mp. 100 m. gyorsusziát 1. Boros Viktor (UTE) 1 p. 02.6 mp. 2. Szabados (UTE) 1 p. 02.8 mp. 3. Csepela (BBTE) 1 p. 07.7 mp. 100 m. hölgy gyorsusziát: 1. Lenkey Magda (III. ker. TVE) 1 p. 13 mp. 2. Siposs Margit (FTC) 1 p. 16.2 mp. 3. Mallász Margit (FTC) 1 p. 16.4 mp.

Egyéb számok: 100 m. II. hölgy melluszás: 1. Klára Klára (III. ker. TVE) 1 p. 40 mp. 2. Schön Klára (III. ker. TVE) 1 p. 40.2 mp. 3. Bosnyákóvits Etel (III. ker. TVE) 1 p. 40.8 mp. 3x50 m. leánygyermek mellusziát: 1. III. ker. TVE a) csapata 2 p. 33 mp. 2. MUE 2 p. 36.2 mp. 3. III. ker. TVE b) csapata. 100 m. ifjúsági gyorsusziát: 1. Kánásy Gyula (MAC) 1 p. 02.6 mp. 2. Strausz (MUE) 1 p. 07.4 mp. 3. Zólyomi (MUE) 1 p. 08.4 mp. 4. Pauer (MAC) 1 p. 08.6 mp. 3x50 m. gyermek vegyesziát: 1. III. ker. TVE 2 p. 01.4 mp. 2. UTE 2 p. 01.6 mp. 3. FTC 2 p. 01.8 mp. 5x50 m. gyorsusziát: 1. UTE A) 2 p. 21.8 mp. 2. FTC 2 p. 28.2 mp. 3. BBTE 2 p. 30.2 mp. Mügrásban Hódy László (MTK) egyedül indult.

Sulyos balesetek az országuti kerékpárversenyen

A Józsefvárosi TC a ceglédi országuton kerékpárversenyt rendezett, amelyen kisebb-nagyobb balesetek érték a versenyzőket. A nagykőrösi forduló után a vezető csapatban élen haladó Jálics felbukott, s az utána következők: Pelvási, Erős, Papp és Adamik keresztülbuktak rajta.

Jálics oly komoly sérüléseket szenvedett, hogy kénytelen volt a versenyt feladni. Sebények bekötözése után kórházba szállították.

Könnny vezetessé válhatott volna Horváth balesete,

akit egy Cegléd felől Budapestre igyekvő teherautó az árokba fordított.

UJPEST-RÓMAIFÜRDŐI ÁTKELÉSI VÁLLALAT

Ujpest, Zsilip-utca és Rómaifürdő között állandó személy- és kocsiközlekedésre, negyedórás járatokban.

Közvetlen csatlakozás Ujpesten a 87-es villamoshoz, Rómaifürdőn a MFTR személygözhöz és a HÉV-hez.

Tömeges kirándulások vagy nagyobb szállások iránt felvilágosítással szolgál a vállalat révfelügyelősége Ujpest, Zsilip-utca.

Juventus—Bástya 4:3 (2:2)

Bíró: Limburg. Kétezer néző.

A Bástya meg nem érdemelt vereséget szenvedett, mert kiválóbb játékot produkált ellenfelénél, azonban az előző napi mérkőzéstől fáradtan, szünet után visszaesett. A Juventus fiatal játékosai nagyon lelkesen küzdöttek. Változatos játék után a 8. percben Lupu lötte a vezető gólt. A Bástyát a váratlan eredmény kissé felzárta és a 16. percben Koszta révén kiegyenlített. A 27. percben Barulescu, a románok vezetőgólját lötte, a 32. percben Havas révén azonban a szegedi együttes kiegyenlített.

Szünet után még az első negyedóránban a Bástya volt fölányban és Harmat révén vezetéshez is jutott. Később a szegedi játékosok mindjebb meglátszott az előző napi mérkőzés fáradalma. Juventus a 26. percben Lupu és a 30. percben Figaro révén megszerezte a győzelmet.

Berlin csapata Budapest ellen

A német atlétikai szövetség a brandenburgi kerület bajnoki versenyének eredményei alapján a következő csapatot állította össze a július 19-én Budapesten sorra kerülő VI. Budapest—Berlin városközi atlétikai mérkőzésre:

100 m. síkfutás: Körnig SCC, Schlösske II. SCC. 400 m. síkfutás: Pöschke BSC, Beyer DSC. 1500 m. síkfutás: Krause Teutonia, Wichmann SCC.

5000 m. síkfutás: Kohn Teutonia, Molitor Polizei. 4x100 m. staféta: Körnig, Grosser, Liersch, Schlösske II., valamennyi SCC.

800 m. síkfutás: Danz SCC, Stöckicht DSC. 110 m. gátfutás: Beschetznik DSC, Trossbach BSC.

Magasugrás: Betz DSC, Lange SCC. Távolugrás: Meier SCC, Buchholz SCC.

Súlydobás és diszkoszvetés: Hänchen SCS, Eberle BSC.

Week-end és nyaralás

Politikai ünnepség Balatonfüreden

Amióta Gömbös Gyula honvédelmi miniszter nejjével együtt Balatonfüreden nyaral, azóta a fürdő a hadsereg részéről nagy látogatottságnak örvend. Így megfordult a fürdőn Lázár honvédelmi államtitkár, sőt többször átjött a Tihanyban nyaraló József főherceg is családjával. Vasárnap adták át Balatonfüreden Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkárnak a füredi kerület mandátumát ünnepélyes keretek között. Az átadásnál jelen voltak Gömbös Gyula, Ugron Gábor, Gyömörey György főispán, a környékbeli főszolgabírák és nagy ünneplő közönség. A mandátumot dr. Segesdy Ferenc nyug. kuriai bíró, választási elnök nyújtotta át s a kerület egységes pártja nevében dr. Schmidt Ferenc egyetemi magántanár elnök, a község nevében Pálffy Zsigmond községi bíró üdvözölte Darányi államtitkárt.

Balatonfüred nemcsak a Balatonnak, hanem hazánkban legelőbb furdőjévé lett, amit az alábbi, legújabbban érkezett vendégek fényes nemsora is igazol:

Dr. Sinkey Ferenc kuriai bíró, dr. Silberfeld Jakab főbíró, dr. Nyárády Jenő egyetemi tanár, Matthis Márton lelkész, dr. Csöppey András kuriai bíró, dr. Szauler Ferenc polgármester, Fodor Vilmos főszolgabíró, Sztróky Lajos tábornok, Marjay Károly ref. lelkész, Bélaváry József iparművész, Sváb Alfréd altábornagy, Tikk Zoltán tábornok, Kalmár Károly kormányfőtanácsos, dr. Nyéky Béla ügyvéd, dr. Darányi Kálmán min. államtitkár és neje, dr. Székely Alfréd főorvos, Czizler Jenő, Kohut Adorján országgyűlési képviselő, dr. Papp Karola főorvos, dr. Rosenberg Miklós főorvos, dr. Preszly Elemér főispán és neje, báró Vojnits Sándor felsőházi tag stb.

VASÁRNAP 2000 LÁTOGATÓJA VOLT A GYÖMRŐI STRANDNAK. A tegnapi rendkívül kellemes időben Gyömör község gyönyörű strand-furdőjén közel 2000 ember jelent meg. A tegnapi, szokottnál nagyobb látogatottságnak az volt az oka, hogy most tartották meg a gyömöri strand 100 méteres uszó pályáján a BBTE—GSE másodosztályú vízipóló mérkőzését, dr. Bielik Ernő szövetségi bíró vezetésével. A mérkőzés nagy érdekfeszítést váltott ki. A BBTE csapata fölányosan és stílusosan játszott, 10:1 arányban verve a gyömöriek házi csapatát. A vízipólójátékokat nagyszámú előkelő közönség nézte végig, akiknek sorában ott láttuk többek között dr. Lapos Géza ezredest, Okolicsányi-Kathy Dezső egyetemi tanárt és Simon Mihály főjegyzőt is.

Népünnepély az érdi weekendtelepen

Az érdi Weekend-telep lakói és telekvásárlói napról-napra szaporodnak. Ez a körülmény arra készítette a Tusculanum vezetőségét, hogy ma, vasárnap nagy népünnepélyt rendezzen. A népünnepély keretében felavatták a telep kies kivesű strandját, tenisz- és lövésversenyt tartottak, ezenkívül pedig szabad zsinpadról szórakoztatták a közönséget. A népünnepélyen hatalmas tömegek jelentek meg. A program nagyszerű összeállításáról Varga Károly igazgató, az ünnepés rendezőjét illeti a dicséret.

A hamzsabégi erdő Budapest szenzációja

A weekend-mozgalmak egyik legörvendesebb eseménye a hamzsabégi (Érd melletti) erdőben letesült új weekend-telep. Budapest környékének legkellemesebb, legmegfelelőbb helyén alakult, mert körülötte többezer holdnyi fenyő- és tölgyerdő terül el, sőt magán a telepen is sűrű erdő részek vannak. Ezzel a teleppel tényleg elérhető a weekend igazi célja: jó, szabad levegő és pihe-

Budapesti lóversenyek eredményei:

I. Szentendrei díj: 1. Schiffer M. Torontál (Blackburn, másfél). 2. Rendes (Csuta, pari). 3. Bármikor (Klimscha, 10). Futottak még: Corinthia, Nordwind. ¼ hossz, 2 hossz. Tot: 10:26, helyre 13. 12.

II. Welter-handicap: 1. Mihályi K. ezredes Sandberg (Schejbal 6). 2. Hera (Teltschik 12). 3. Árboc (Balogh 6). Futottak még: Passat, Alvincz, Simple Simon, Péter, Pityke, Máramaros, Vallo-más, Vadóc, Fuvolás, Sziliget, Funny, Takarodó, Csallós, 1 hossz, 1 hossz. Tot: 10:120, helyre 34, 39, 52.

III. Tátrai-handicap: 1. Borbényi T. Tékozló (Fodor 16). 2. Kapitány (Schejbal 2½). 3. Admirális (Teltschik 6). Futottak még: Corvus, Gyöngyhalász, Pélás, Hortobágy, Betyár, Iola II., Csak előre, Siker, Neni, Pici, Süsü, Bosnyák, Hummel, Fababa, Félhossz, nyakhossz. Tot: 10:396, helyre 10:59. 16, 48.

IV. Kétéves nyeretlenek versenye: 1. Mister Corner Arosa (Esch 6:10). 2. Hajnalka (Csuta 2). 3. Splendid (Hevesi 16). Futottak még: Snow White, Grácia, ¼ hossz, 4 hossz. Tot: 10:21, helyre 15, 17.

V. Hendikep. 1. Lázár K. őrnagy Pezsgő (Rózsa, 12). 2. Rejtély (Gulyás, 2 és fél). 3. Kereső (Schejbal, 2). F. m.: Zsvány, Pall Mall, Bon Soir, Farsang, Pálma, Sárkány, Petár, Fogd meg, Suta. Ötgyed hossz, 1 hossz. Tot: 10:150, helyre 33, 22, 16.

VI. Kétévesek eladó versenye. 1. Gróf Pejácsevich A. Nótás (Gutai, 2 és fél). 2. Bellevue (Teltschik, 4). 3. Nimolé (Csaplár, 2 és fél). F. m.: Csak rajta, Helga, Vadór, Vadvirág, Rebecca, Etoile, Filante, Toreador, Baka. Nyak-hossz, másfél hossz. Tot: 10:36, helyre 13, 13, 13.

Sérülési azonban csak könnyebb természetűek voltak.

Részletes eredmények a következők: Főversenyzők (táv. 138 km.): 1. Nemes Postás 4 óra 01 p. 24 mp., 2. Huszka Vill. KK 4 óra 04 p. 03 mp., 3. Domján BSE 4 óra 04 p. 04 mp., 4. Skvarina UTE 4 óra 04 p. 05 mp., 5. Székely UTE 4 óra 04 p. 45 mp. Haladók (táv. 138 km.): 1. Megyesi BSE 4 óra 32 p. 23 mp., 2. Horváth MTK 4 óra 32 p. 45 mp., 3. Bauholzer BSE rajta, 4. Szabó FTC rajta, 5. Miskovics Lehel KK rajta. Kezdek (táv. 138 km.): 1. Huszka BSE 4 óra 27 p. 24 mp., 2. Bartusek Székesfehérvári TC 4 óra 29 p. 43 mp., 3. Pekári ETC 4 óra 30 p. 19 mp. Ifjúsági (táv. 100 km.): 1. Schwartzstein II., UTE 3 óra 12 p., 2. Muskovics MTK 3 óra 12 p. 01 mp., 3. Belán Szentlőrinc rajta. Seniorok (táv. 75 km.): 1. Garai UTE 2 óra 15 p. 01 mp., 2. Rusovszky KAC rajta, 3. Tóth UTE rajta.

A verseny eredményei alapján állítja össze a szövetségi kapitány az országúti világbajnokságra a hatos válogatott keretet.

Testvériség—Sátoraljaújhegy Máv. SC 3:1 (1:1). Vasutasbajnoki mérkőzés.

Középeurópai Kupa

Juventus—Sparta 2:1.

Róma—Slavia 2:1 a Slavia kiesett a Kupából.

Pécsi Vasutas Sport Club—Szombathelyi MÁV 4:1 (1:0)

A Törekvés és Tatabánya jutott az országos bajnoki döntőbe

Tatabányai SC—Dunakeszi Magyar-ság 4:1 (2:0)

Törekvés—Nyiregyházi KASE 2:1 (1:1)

Bihari-ut. Országos amatőr bajnoki labdarúgó középdöntő mérkőzés.

A Törekvés lélekelnkül játszott és csupán Szollár kapusának köszönhetette, hogy nem szenvedett vereséget. A bajnok csapat csak mindkét félidőben a játék vége felé mutatott valamit. A nyiregyháziak ezzel szemben lelkesen és nívósan játszottak, különösen a védelem volt jó, amelyben Tassy kapus bravurozott. Változatos játék után a 40. p-ben Gergely hibájából szabadrugást ítélt a bíró. Hajdu lövését Szollár kiütötte, a labda Regős I. lábáról a hálóba került: öngól. A 43. p-ben Regős II. beadásából Baráth kiegyenlített. Szünet után a 42. p-ben Regős I. átadásából Baráth egyéni akcióból megszerezte a győzelmet jelentő gólt. A kornerarány 11:3 volt a Törekvés javára.

és a szabadban. Nyugodtan nevezhetnénk akár győgytelepnek is a hamzsabégi weekend-telepet, olyan egészséges és gyogyító levegője van. A „Weekendtelep Szövetkezet” létesítette ezt a telepet, amely rövid idő alatt rendkívül népszerű lett, annyira, hogy már tavaly több ezer weekend-parcellát vásároltak meg. A nagyszámú szövetkezeti tag és parcellát vásárlók mellett a telep még sem lesz túlszűfolt, mert egyrészt a telkek olcsó ára miatt a közönség nagyobb parcellákat vásárolt, tehát nagyobb területen oszlanak el, másrészt pedig a Szövetkezet, amelynek főcélja tagjainak minden tekintetben megfelelő, egészséges weekendet és nyaralást biztosítani, az erdőből magán a telepen is nagy parkokat létesít.

A Magyar Hírfő szerkesztésége legutóbb erről a telepről helyi riportot és ismertetést közölt. Megírtuk, hogy a telkek négyzetmétere már 50 fillérré, az erdőrészek négyzetmétere pedig már 2 pengőrt kaphatók 3 évi törlesztésre. A közönség köréből örüni érdeklődés nyilvánult meg és szerkesztőségünk nemcsak telefonon és levélben, hanem igen sokan személyesen is felkeresték. Miután a telep vezetősége előzetes engedélyt olvasóink részére autóbuzst bocsátott rendelkezésre, a jelentkező és címeiket megadó olvasóinkat egy ingyenes autóbuzskirándulásra vittük ki a hamzsabégi erdőbe.

A kirándulás a pompás műton igen kellemes volt és miután az egész távolság mindössze 12 kilométer, hamar elértek a weekend-telepet. A telep megközelíthető vasuton a MÁV vonalán és a Déliavasut vonalán is mindkét állomástól 12 percesnyi autóbuzs közlekedéssel. Láttuk a telepen a rendkívül olcsón rendelkezésre álló természetközeli építkező-telepeket, amelyekkel a weekendház felépítése már egész minimális összeggel lebonyolítható. Természetesen faanyag ugyancsak rendkívül olcsón kapható a helyszínen s a telep vezetőségétől nyert felvilágosítás szerint rövidesen sikerülni fog a telektulajdonosok részére építkezési kölcsönt adni úgy, hogy elegendő lesz, ha a tulajdonos az építési összegnek csak a tíz százalékával rendelkezik.

Olvasóink telket vásárolni akaró ismerőseiket is magukkal hozták és a weekend-telep annyira megnyerte a kirándulókat tetszését, hogy nemcsak a vétel szándékával elindultak vásároltak egy-egy telket, hanem még azok is, akik pusztán csak érdeklődésből vettek részt a kiránduláson.

A vásárlás annál is könnyebb volt, mert mindössze a vételár 5 százalékát kell ott lefizetni és a telkek máris használatba vehetők.

Felhívjuk újabb olvasóinkat, hogy akik legközelebbi autóbuzs-kirándulásunkon részt akarnak venni, közzéadják címeiket szerkesztőségünkkel és a kirándulás idejét és az indulás helyét külön meghívókkal fogjuk közölni.

Autó- és motorkerékpár-razzia volt szombat és vasárnap este a Városligetben

A nyári idők beálltával számos panasz és feljelentés érkezett a rendőrségre a Városliget esténként elleplező motorosok ellen. A ligeti élettermek és kávéházak tulajdonosai közönségük nyugalmának megvédése érdekében szintén feljelentést tettek. Valóban túrhetetlenek kezdtek lenni esténként a városligeti tó környékén az állapotok. Számtalan motorkerékpár, visszafelé az esti homályban, nyitott puffgóval, meggondolatlan száguldással veszélyeztette a ligeti sétálók nyugalmát és testi épségét. Most azután a rendőrség is megelégette a dolgot és szombat este észrevétlenül egy rendőrségi autó állt meg a parkoló motorok között. Sorra igazoltatták tulajdonosainkat, megvizsgálták a jogosítványokat. Olvashatatlan rendszámokból, nyitott kifuffogók tulajdonosai mind bekerültek a rendőri noteszbe. Vasárnap megismétlődött a razzia, amelynek ismét számos kihágó motoros látta kárát. Remélhetőleg további rajtaütések nem lesznek szükség, mert már legnap is szemmel láthatóan apadt a Városliget rendezőinek száma.

Vásáruk jelszava
Még olcsóbb...

Menyiségük korlátozását
 fentartjuk magunknak

NUÓKI Corvin-vásár

Figyelemreméltó ajánlatok

Mosóruhák dus berakással, övvel, szép mintázatokkal, fehér színben is 6-80	Jersey-turbán fehér, kézzel dolgozott szép formák 2.90	Női reformnadrág műselyem-trikóból, kis gyári hibával, csíkos 1.98, 1.58, sima 1.38. -.98	Női kombiné műselyem-trikóból, szép pasztellszínben, minden nagyság 1.98
Japon imprimé tiszta selyem, szép mintázatokban, kb. 92 cm. széles 2.90	Mousseline imprimé műselyem, kitűnően mosható, kb. 96 cm. széles 3.70	Cérnagrenadine nyomott, szép mintázattal, kb. 100 cm. széles, nyári ruhára a legcélszerűbb 1.68	Butordamasztok kb. 130 cm. széles, különb. szép mintázatokban, kiváló minőségűek, 1 méter 9.40, 7.40, 5.40,
Fehérnemű-limbrik selyemfátyal, kiváló minőség, szép pasztell fehérneműszínekben 1.58	Abrosz tiszta len, méterárú, kb. 145 cm. széles, igen tartós minőség 4.80	Szalvéták tiszta lenből, erős tartós minőség, kb. 50x50 cm. -.68	Öves-harisnyatartó színes, jóminőségű kiáltó, 1.48, 1.18,
Férfiing 2 gallérral, erős oxfordból, divatos, új mintákkal 5.90	Gyermek magas fűzőcipők barna, halálkőny, varrott talppal, tartós 23-26 sz. 6.90, 20-22 sz. 5.90	Női zsebkendők fehér -44, -34, színes -54, -38, -24, -.18	Női kesztyűk — bőrulánzat kiváló minőség, sok szép divatszínben 1.28
Iratáska bőrből, sima vagy préselt, igen tartós, 42 cm. 7.50, 39 cm. 5.50	Cigarettaárca erős alpakából 6.80, 5.80, 4.80, 3.50, -.95	Kölniviz Corvin-márka, garantált 70%-os különböző divatos illatokban. 1 lit. üveg 7.80, 1/2 literes üveg 4.-	Tálcakendők különböző nagyságokban, jóminőségű anyagra előrajzolva 1 db. -48, -34, -24, -18, -.08
Alumínium edények lábasok 1 lit. tartalommal 1.95, tojásütő -.95	50.000 tányér kőedény, magyar motívummal, 8 darab -.95	Diódaráló gép szold, erős kivitelben, felszavarható 1.48	12.000 db. klóplicsipkamaradék nevelésesen olcsó, kb. 1 m-es darabok, különb. szélességben 1 db -.04

Hangay Sándor: Hétről-hétre

„Allj meg Nap, állj meg, Gibbeon felett! — És Józsuá csudája újra teljesebbé. Megállt az Idő. Elállott a világ lélekzete. Fanatikus szemek Cleve-landra meredtek. Mondom: Cleve-landra. De nem az orvosi laboratóriumok titkát lesték. Nem is a Hoover-tervezet dobogtatta meg a szívetek. Nem agyodott senki a tudó-vész szörnyű rombolásán. Oda se köptek a szovjet-dömpingnek. Kísém törődött Wilkins kapitánnyal. Nautilusok, pólusok, égbeordító gyomorkorgások, minden-minden jeledésbemerült, mert a föld-kerekesség figyelmét négy ormóftan borzeshyű hadonászása hívta le. A nagy várakozás végre kibombant. Rádióhul-lámok száguldottak antennáról-antennára és hirtettkék a boldog szenzációt: Schmeling kiütötte Striblinget! Láz gyulladt az arcokon! Öröm kacsagott. És ujjongott a legapróbb suszterinas is, amikor gyönyörködve majszolta ezt a nevet: Schmeling... Schmeling győzött! Stribling a porban hever. A legyőzöttek számára meg nincs kegyelem. Ve viciál! Jaj a legyőzötteknek. Schmeling, Schmeling, Schmeling... Szerencsére a nap újra megindulhatott s az Idő virgonkon kezdett futkározni az órák lapjain. Hála Istennek! Hála Neki, hogy a fény mellett vakságot is osztogat és hogy ezt a vakságot mindig a legjobbak küldi ránk. Mert ma még nem is tudjuk mérlegetni, hogy micsoda áldást jelent számunkra ez a bozmerkés. Mi lenne, Istenem mi lenne, ha a világ szeme nem a bozkesztyűk cikkadását, hanem a diploma-nciáj jegyzékváltásokat lessék. Ugyanazzal a hévvel, ugyanazzal a könyörtelen telkesedéssel. Tehetné. Joggal tehetné. De szerencsénk nem teszi. Pedig sokkal, de sokkal nagyobb horderejű mérkőzés folyik Itáliában. A Fascizmus és a Szentszék állanak szemben. Az Állam és a Val-lás! Melyik üti ki a másikat? Önöket a box, engem ez érdekel jobban. Mert ugyebár azzal tisztában vagyunk, hogy amelyik kiüti a másikat, az — győz. És aki győz, annak van igaza. Akinek meg igaza van, az igazat érve-nyesíti. Ha pedig érvenyesíti, szándékának meg-jelölő rendet teremt. Mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy az én, te, ő eddigi rendje esetleg nem felel meg neki. Hogy nekünk megfelel, azzal nem törődik. A saját rendjét egyszerűen rámdiktálja, ráddiktálja és ráddiktálja. Ugye méltóztatnak most már érteni? Valamelyik diktálni fog. Az, aki győz. De nem én diktálok, sem te, sem ő, hanem a győző, mert annak mindig igaza van. Nem lesz tehát igazam nekem, nekéd és neki. Csak a győzőnek! És bármelyik legyen a győztes, a legyőzöttet elvesztjük. Elvesztésével meg megnit mi vesz-tünk. Ha kiüti az Államhatalmat, levágott nyak-kából száz hidra támad és mind a száz hidra minden szája ordítva ujjong: Háborul! Ha kiüti a Vallást, kibillen a világ lelkiegyen-súlya és torzszülöttnek ad életet., akinek kereszt-levele: Meghasonlás nevet ír be a Történelem-levelebe: Meghasonlás nevet ír be a Történelem-levelebe: Ugye milyen nagy szerencse, hogy Schmeling bozkesztyűje árnyékba takarja ezt a küzdelmet. Éppen elég lesz részemelnünk majd akkor, ha csöndesen zokogjuk magunknak befelé: én vér-zek, te vérzel, ő vérzik...

A HIR

Olvasóinkhoz!

Julius hónap 15-én új előfizetést nyitunk a Magyar Hétfőre. Tisztelettel kérjük olvasóinkat, akiknek előfizetése július 15-éig le-járt, az előfizetést minél előbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lapküldésben fenn-akadás ne legyen. Az újításhoz szükséges be-fizetési lapot mai számunkhoz mellékeljük.

Előfizetési árak:
 Félévre **2 P 60 f**
 Egész évre **5 P — f**
 Magyar Hétfő
 kiadóhivatala.

Bauer Ferenc kitüntetése. A kormányzó Bauer Ferencet, a Sas és Bauer cég főnökét kormányfőtanácsossá nevezte ki. Bauer Fe-renc hosszú évtizedes eredményes közéleti te-vékenységére tekinthet vissza s így megérdem-elt kitüntetése mindenfelé örömet kelt.

Halálos szerencsétlenség a homokbányában. Szob közelében a csákegyi homokbányában hal-álos szerencsétlenség történt. Kuna József 25 éves lömester az egyik tárnában dolgozott, ahol 40 méteres magasságban robbantást készített elő. Munka közben biztosítókötelet leszakadt és le-zuhant. A szerencsétlen ember szörnyethalt.

A vezető nélküli villamos elgázolt egy ko-esit. Rendkívül súlyos szerencsétlenség történt vasárnap hajnalban Soroksár és Dunaharaszti között. Andráska János 24 éves és Varga Lajos 20 éves földművesek kocsi-val Soroksár felé igye-keztek, amikor az országúton a villamoskeresz-tetőddéshez értek, egy tehervillamos, amely vezető nélkül gördült lefelé a lejtős pályán és amely még ismeretlen módon elszakadt, elkapta a ko-csít, amelyet teljesen összetört. Ugy Andráska, mint Varga súlyos sérüléseket szenvedett és mindkettőjüket a Rókus-kórházba szállították.

Hirtelen halál a Délivisaton. A Délivisat indulási oldalán Oroszi Mihály 67 éves tisztvi-selő, ki éppen elutazni készült, összeesett. Mire a mentők kivonultak, az idős ur már halott volt. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Elfogták a tolvaj társalkodónt. A rendőrség-napokban Csonka Mária bejelentette, hogy társalkodónt, Simonovits Lenke meglapta és készpénzen kívül tekintélyes értékben ékszere-ket is magával vitt. A rendőrség megindította a nyomozást és sikerült is ma délután a Margit-rakpart 52. számú házban elfogni. A rendőrség a tolvaj társalkodónt kihallgatása után letar-tóztatta.

A fürdőszobában halottja. Varga Bálint 20 éves gaz-dasági alkalmazott Jánosidánál a Zagyvában fürdött. A négy méter magas partról fejest ug-rótt, miután azonban a víz csak fél méter magas volt, halálra zuzta magát.

Verekedés az utcán három súlyos sebesült-tel. A Bodor-utca 7. számú ház előtt vasárnap reggel nyolc munkás ismeretlen okból összeve-rekedett. A verekedők késekkel és botokkal men-tek egymásnak és végül is Szabó Sándor, Német Kálmán és Ménési András vérébfagyva kerültek el a kövezeten. Súlyos sérülésekkel a Rókus-kórházba szállították őket. A verekezés többi résztvevője elmenekült.

— Megőrült a melegtől. Wagner József kis-pesti 40 éves iparos ma délelőtt a nagy melegtől megőrült. Az iparos az utcán tartózkodott, amikor kitért rajta az elmebaj. Eleinte csak zavartan viselkedett, a járókelőkbe belekötött, majd később fenyegetőbb magatartást tanusított, ughogy a megfélemezésre induló rendőröknek csak nagynehezen sikerült őt ártalmatlanná tenni. Bevitték a kapitányságra, ahol a rendőr-orvos megállapította, hogy a nagy melegtől meg-zavarodott az elméje. Budapestre szállították az egyik ideggyógyintézetbe.

— Belatkozni az állami mozdulatművészeti tanfolyamra! Az ember nem is képzelné, hogy a tánctanulás, balett és mozdulatművészet titkai a szürke és komoly hivatalos lapot is foglalkoztat-ják. Pedig a hivatalos lap vasárnapi száma bel-ügyminiszteri rendeletet közöl, amelyből megtud-juk, hogy a Magyar Országos Táncmestereképző Intézet három szaktanfolyamot rendez: egy tánc-mesteri, egy balett- és egy mozdulatművészeti tanfolyamot. Mindegyik tanfolyam hat hónapig tart, a felvételi díj 30, illetőleg 40 pengő, a tan-díj potom 350 pengő, a vizsgadíj pedig 80, illetve 90 pengő. Ha ezek az összegek nem jelentenek még elég korlátozást, a hivatalos lap közöl még egy csomó feltételt, amelyekről a tanfolyamokra való felvételt jűgövé teszik. Tíz év megannyi belügyminiszteri rendeletében foglalt feltételek-nél kell a jelölteknek megfelelni és csak ebben az esetben lehetnek táncmesterek, balettáncosok vagy mozdulatművésznők... Az ember nem is hinné, hogy a belügyminisztériumban ilyen tánc-kérdéseknek külön referense van... Egyébként az, aki áttornászta magát ezeken a komplikált-rendeleteken, ezzel leteszi az első felvételi vizs-gát, és mindenesetre kvalifikálva van arra, hogy „mozdulatművész” legyen...

Nagy felfedezés a kozmetikában a MORISSON-TEJ forgalmazóhozatala, mert a por-és crem-deplátoron kívül folyadékalkalban is forgalomba került egy megbízható, ártalmatlan szőrellávo-lító.

— Sós Endre tanulmánya a Cobden-könyvtár-ban. A Cobden-Könyvtár most Sós Endre „Mi lesz Európával?” című tanulmányát jelentette meg. Sós Endre érdekesen vizsgálja meg az európai gazdasági válságot, az egyes államok költségve-tési bajait és az európai összefogásban látja az egyetlen kivezető utat. A fiatal publicistának ez az első munkája igen értékes és figyelemreméltó.

A Czajka Néparéna júliusi műsorában több mint 10 világhítráció kerül bemutatásra. Czajka János igazgató és Pisky Károly igazgatóhelyettes nagy szakértelemmel és áldozatkészséggel állították össze a Néparéna európai nivón álló sláger-mű-sorát. A 4 Popescu, a világ legjobb nyújtómű-vészei a kitűnő Chaplin imitátorral a jelenkor leg-jobb nyújtószáma, Georg Bill egyensúlyozó a kö-zönség idegét alaposan próbára teszi, a 3 Lo-randos sodronyszáma, mindenki ben kacajt kelt, a 3 Wypla világhírű variéték meglepő equilib-rista szenzációja. Fanetes, a 2 Mikó, a 6 Omár, Fiedler, Vidos, a 2 Frankelini, valamint Madame Bilkey mind díszei a paradés műsornak. Kenedy, Moske és társai az ország legjobb mulattatói.

MÁR KEDDEN, holnap folytatják a XXVI. osztályorszájáték huzását. A megújítási összeg: Egész: 24 P, fél: 12 P, negyed: 6 P, nyolcad: 3 P és az előírt 30 fillér költség tehát ma hét-főn, vagy holnap, a huzás előtt megfizetendő, különben a nyervevényigény és minden jog-elvész. Uj résztvevőknek a már lejátszott osz-tályok sorsjegyeinek betétjeit is meg kell fizetni.

Télen nagyon hideg van, nyáron nagyon meleg van, s lehitetheti magát, ha ANIMO rudaeskával simítja homlokát.

Igazságot a meg-hurcoltaknak!

Az országgyűlési választások lezajlottak, a ke-délyek lecsillapodtak, tehát itt az ideje, hogy mindenütt likvidálják a sérelmeket, amelyek azo-kat az embereket érték, akik valamelyik párt ér-dekében exponáltak magukat. Szűnjenek meg a személyeskedések és különösen a kisebb városok-ban dúló személyi harcok, amelyek a polgárságot nem ellenfélként, hanem ellenségként állították egymással szembe.

Követeljük ezt a békességet minden jőzresű és békét áhító magyar ember nevében. Harcot hirdetünk — hatóságok és magánosok —, egyszóval mindazok ellen, akik utjában álla-nak a lelkek megbékélésének. Hetenkint nyilván-osságra hozzuk azok neveit, akik a kiengeszte-lődésnek utját állják.

Erről a helyről szűltünk fel éppen azért min-denkit, akit igazságtalanság ért, hogy tudassa velünk és a „Magyar Hétfő” publicitásával segyt-teni akar mindenkinek az igazságért folytatott küzdelmében.

Az első áldozat

Ezt a harcot megkezdjük Ansorge Antal eseté-nek nyilvánosságra való hozatalával. Ansorge An-tal a Duna-Száva-Adria Vasutársaság nagykani-zsai állomásán teljesített szolgálatot mint pályam-ester. Harmincegy éve áll a DSA szolgálatában. A legutóbbi nagykanizsai választáson, — azzal párhuzamosan, hogy az ellenzéki képviselő megválasz-tása érdekében propagandát fejtett ki, — a vá-lasztás előtt 24 órával, azonnali hatállyal Szabad-battyánba helyezték. Ansorge Antal Nagykaniz-sán évtizedek óta teljesített szolgálatot és mint a DSA igazgatóságától kapott bizonyítványok és elismerőlevelek bizonyítják, egyike a vasutár-saság legmegbízhatóbb és leghatékosabb alkalmozottainak.

Ansorge Antallal beszélünk, aki a jentiekre vonatkozóan kijelentette, hogy a Magyar Miklós párt valóban felkérte közreműködésre, amelyet azonban leghatározottabban kénytelen volt vissza-asztítani, arra való hivatkozással, hogy lehetet-len a kérés teljesítése, mert állása bár nem tiltja, de félt, hogy esetleg kellemetlensége tá-madhatna a korteskedésből.

Ezek után még igazságtalanabb az áthelyezése, éppen ezért ezt az esetet a DSA igazgatósága figyelmébe ajánljuk.

Ansorge Antal és a többi „Ansorgék” nevében is követeljük, politikai meggyőződése, választási pártállása miatt senkit se érhesen bántóddal! Igazságot a meghurcoltaknak!

HA AUTO
 LEGYEN MERCEDES-BENZ

— Nagy kerti ünnepély a Jardín de Parisban, Budapest legkellemesebb szórakozóhelyén. A Jardín de Paris elegáns, szép helyiségeiben tánc-széségsverseny lesz az előkelő uri község között s a nyertesek értékes díjakat kapnak. A pompás műsort tűzijáték is tartja.

— Két hullát fogtak ki a Dunából. Fajs hatá-rában vasárnap egy 40 év körüli férfi hulláját fogták ki a Dunából. A hullá már teljesen osz-lásnak indult és valószínűleg két-három hónapja volt már a vízben. A hullán barna ruhafoszlá-nyokat találtak. — Tökönél egy 45-50 év körüli, 165 cm. magas férfi hulláját fogták ki a Dunából. A hullá már hónapok óta lehetett a vízben és így kiletét nem lehetett megállapítani.

Sietünk közölni Önnek

LAMPIONOS SZERENÁD, rezesbanda és az ünneplőbe öltözött Főt köszöntötte a héten a legfiatalabb *Károlyi grófot, Károlyi István gróf és neje Windischgrätz Gabriella* ujszülött kisfiát, akinek most volt a keresztelése.

BUDAPESTEN van Mrs. *Adler-Krausz Erzsé, Krausz Pál* leánya, legkedvesebb unokahuga *Krausz Simon*nak, aki már két éve New-York egyik legelőkelőbb ruházalonjának, — az Adler és Adler — a tulajdonosnője. Vele jött nővére *Strasser Richárdné — Krausz Zsuzsi* is, aki szintén segítőkész a szalon vezetésében. Mrs. *Adlerné*nek óriási sikere van a New-Yorki haut finance körében, amennyiben a ruhamodelleket ő maga rajzolja, új és érdekes vonalakat alkotva.

JULIUS 26-ÁN lesz az esküvője *Ileana* román királyi hercegnőnek *Habsburg Antal* főherceggel Sinaia fürdőn. Ezen az esküvőn hír szerint, ott lesznek a Habsburg-háznak ugyszólván összes tagjai.

PÁRIZSBA érkezett *Major Henrik*, a kiváló magyar karikatúrista. *Sicu* augusztusban Budapestre is ellátogat.

A BERLINI 8 UHR ABENDBLATT-ban ezen a héten kezdtek meg *Kilmán Jenő* nagysikerű regényének, az *Omski Radvan*nak közlését. Örömmel regisztráljuk ezt a magyar sikert, amely ennek a kitűnő humoristának első, de nyilván nem utolsó stációja a világsiker útján.

KÉT HETE egyik budapesti szanatóriumban meghalt egy gyönyörű asszony, a budapesti társaságunk dédelgetett tagja. Sokak előtt rejtély volt az öngyilkosság háttere, hiszen az asszonynak — aki két éve ötvége — mindene megvolt, ami úri, szép és kiegyensúlyozott élethez szükséges. És mégis mérgepothárhoz nyult. Most aztán azsladozni kezd a rejtély, már sejtik, mi volt az oka a szép övegyasszony halálának. Egy meggondolatlan, tulhajtott szenzibilitás volt az, ami halálba kergette, a közvetlen ok pedig egy budapesti külföldi diplomata volt. A diplomata halálának beleszerelt az asszonyba, aki szívesen fogadta a komoly udvarlást, amelynek végén, a diplomata meg is kérte a kezét. A boldogság teljes volt, annál is inkább, mert az ur-asszonynak is nagyon szimpatikus volt a diplomata, noha az már közeljárt a hatodik X-hez. Egy napon, talán inkább viceesen így szölt a diplomata:

— Nézze, én halálosan szeretem, de nem merem vállalni a boldogságot, öreg vagyok és magához és nem akarom az életét elrontani. De nézze — és itt bemutatja aznap érkezett fiát — ő magának jobb és illőbb életpár lesz.

Az asszony elszirta magát és még aznap este megmérgezte magát.

A WASHINGTONI magyar követségnek egyik szimpatikus tagja a jövő héten száll hajóra, hogy rendes szabadságát töltsen itthon. A napokban sürgöny érkezett a Nemzeti Kaszinó főkomornyikához, a következő tartalommal:

— Tizenhetedik Párizsba érkezem. Westminster szállóban elsőrendű Cord kocsi alkalmas sofför várjon. Vigyázat: nem mindennapi kocsi!

Most aztán a főkomornyik olyan soffört keres, aki a Cordhoz ér. Eddig még nem talált ennek az „első kerékmeghajtásos” autónak a vezetésére alkalmas vezetőt.

A PESTI SZINÉSZKOLÁK idei termése egyszerűen sikerült, egyetlen növendéket buktattak csak meg, illetve utasítottak, új vizsgára, a neve: *Szendreg* Julia. Nem furesza?

KEDVES JELENET jászódtott le a turf legutóbbi versenynapján, ahol *Baththány Elemér* gróf a Magyar Lovaregylet népszerű és hosszú időn át érdemes elnöke, aki mint minden versenynapon, most is kiűn látható a gyepen, egyik pályaholyba látogatott, ahol két ismert társaságbeli feltűnően szép hölgy — a turf rendes látogatói — foglaltak helyet. Ahogy *Baththány gróf* fehér vászonruhájában a pályaholyba lépett, az őt üdvözölő fiatalabb mágnás fogadta: „*Elemér bátyám, de okosan tetted, hogy ebben a nagy hőségben vászonruhába jöttél ki. Amire az öreg gróf rögtön megjegyezte, hogy ebben a kitűnő ruhában először a turf, 1876. év tavaszán jelent meg. Az egyik fiatal hölgy azonnal ki is számította a Baththány meglepetve szölt: „hisz akkor ez a ruha 55 éves”. Mire Baththány csak annyit felelt: „hogyan ez a ruha a híres Kincsemet is látta futni a pesti pályán.”*

SZÍNHÁZ

Az állami színházak szervezkedés helyett — leépítenek

Egészen titokzatos, az, ami az állami színházak körül történik. *Hevesi Sándor* a Nemzeti Színház és *Radnai Miklós* az Operaház igazgatója napokon keresztül tárgyaltak zárt ajtók mögött *Mészáros Károly* államtitkárrel az állami színházaknál eszközözendő megtakarításokról. Ez szigorúan belső ügy volt és mindenki azt hitte, hogy a tárgyalások után majd a szerződéseket következnek és akkor ki fog derülni, hogy a leépítésről elterjedt hírek, mint rendesen, most is tulzoktattak voltak. Ezzel szemben a tárgyalások befejeződtek anélkül, hogy informáltak volna rólok a nyilvánosságot és — ami sokkal nagyobb baj — anélkül, hogy megkezdődtek volna az állami színházakban a szerződéseket. Annyira nem került sor a szervezkedésre, hogy

ugy *Hevesi*, mint *Radnai* direktor elutasított nyaralni, anélkül, hogy egyetlen szerződést is aláírtak volna.

Az állami színházak kitűnő művészei és muzikusai pedig itt maradtak teljes bizonytalanságban, azzal a félhívalással ígérve, hogy majd augusztus második felében sor kerül eselleg a szerződésekre is...

Az elvégre az állami színházak és a színházak magánügye, ha — amint hírlk — redukálni akarják a gázsikat. De itt másról is van szó. Arról beszélnek napok óta, hogy le akarják kopirozni a bécsi operánál történeteket, ha nem is külön törvénnyel, de lényegében mégis a bécsi premier repriézit akarják megrendezni. Az ország legkiválóbb művészei, a legjobb drámai színészek és a legkitűnőbb énekesek itt állnak teljes bizonytalanságban, az elkeseredés panaszos felkiáltásával és ami még súlyosabb,

itt van teljes bizonytalanságban a magyar színházi kultúra is.

Elvág most nem harmadrangú kültek színházakról vagy vidéki ripacsársulatokról van szó, hanem az ország legelső színházairól és művészeiről.

A hírek mindenben alkalmasak arra, hogy nyugtalanítsák nemcsak az érdeelt színészeket, hanem mindazokat, akiknek a szívében fekszik a magyar színházi kultúra. A kiszivárgott hírek szerint ugyanis

nemcsak gázsli-leszállításról van szó, hanem nagyfoku leépítést

— már megint ez a gyűlöletes szó! — terveznek az állami színházaknál.

Könyörtelenül el akarják bocsátani a bizonyos korban túl levő énekeseket és énekesnőket, csökkenteni akarják az Operaház zenekarának létszámát és elbocsátásokra valamint nyugdíjazásokra készülnek a Nemzeti Színháznál is.

A színészek érthető módon nem akarják tétlenül bevárni a szezon kezdetét, amikor már nem egykönnyen segíthetnek magukon és a legjobb énekesek közül sokan, akik eddig ellentálltak minden külföldi csábításnak, most komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy be sem várva a szerződésüket ajánlatot,

leszerződnek valamelyik külföldi operához.

Biztos tudomásunk szerint már több ilyen tárgyalás van folyamatban, válaszul az állami színházak szervezkedésének szokatlan halogatására. A Nemzeti Színház több kiváló tagja pedig már magán-színházakkal folytat tárgyalásokat, hogy biztosítsa magát a jövő szezonra. Vagyis nem kevesebbről van szó, mint arról a veszélyről, hogy

az állami színházak — mint a multban már annyiszor — elvesztik legkiválóbb erőiket.

Nagyméltóságú kultuszminiszter ur, méltóságos államtitkár ur, itt nem néhány színész és nemcsak az állami színházak sorsa forog kockán, hanem a sokat emlegetett kulturfőlény! A politika is fontos, a takarékossgra is szükség van és a nyaralás sem megvetendő, de kulturfőlényünk megőrzése talán mégis mindezeknél is fontosabb... *László Ferenc*

Mi történik a Magyar Színház körül?

Érdekes színészküldöttség Halom Dezsőnél, az Ingatlanbank vezérigazgatójánál

A Magyar Színház bérleti ügye most már odáig fejlődött, hogy körülbelül biztos, hogy *Lobl János* pénzeber és vele együtt ifj. *Vajda László* és *Farkas Imre* lesznek jövőre az igazgatók. *Juhl Marcell* jogaira hivatkozva azt mondja, hogy csak az erőszaknak enged és úgy távozik a Magyar Színházból.

Ez mind nem nagyon érdekli a nyilvánosságot. A közönség elé csak az tartozik, hogy itt az utolsó években olyan hazárd és erkölestelen játék folyik a színházakkal, amely ellen legerélyesebben kell tiltakozni. Itt minden szezon végén pályáznak színházakra és a felelős vezetők, ha nem tudnak fizetni, egyszerűen veszik a kalapjukat és tovább állnak — minden felelősség nélkül. Ott maradnak a színészek, vállalkozók, szállítók rengeteg pénzköveteléssel és az új igazgató egyszerűen nem vállalja elődjének a tartozását.

A Magyar Színház esetében különben is egészen furcsa a helyzet. *Juhl Marcell* volt a színház vezetője. Tartozása van bőven és most jún *Lobl János* új társakkal és fittelt hány a mult szezonnak és minden felelősség nélkül új szezonra akar kezdeni. Holott a *Juhl-rezim* alatt *Lobl János* is igazgató volt a Magyar Színházban. Pályázik *Bárdos Artur* is, aki szintén igazgatója volt a színháznak. *Lobl Jánossal* együtt szerepet

osztottak, darabot választottak. Szóval bebizonyíthatóan részt vettek a színház vezetésében és most egyszerűen elfelejtik a mult szezon, annak adósságait és — mint uj bérlők jelentkeznek.

Hát ezzel az új bérleti mókával nem lehet kijátszani a hitelezőket — s elsősorban a színészeket. A nyilvánosság a legerélyesebben fogja ellenőrizni, hogy mi minden történik a kulisszák mögött. Végre is azt kell akadályozni, hogy idejőjjenek urak szezon elején ígéretekkel, — szezon alatt hitelbe fogadják el a színészek, munkások, vállalkozók, szállítók munkáját és szezon végén egyszerűen — ujból pályázzanak.

Meg kell említenünk, hogy ezzel kapcsolatban a héten egy színészküldöttség járt dr. *Halom Dezső*nél, az Ingatlanbank vezérigazgatójánál, aki végeredményben dönteni fog a Magyar Színház sorsáról. Elmondták a színészek, hogy a régi igazgatók — új átlarban való jelentkezése csak arra jó, hogy a mult szezon kötelezettségeit nem akarják vállalni a felelősséget.

Halom Dezső tudomásul vette ezt a bejelentést és megígérte, hogy a döntésnél figyelemmel lesznek a régi hitelezők érdekeire is.

A Magyar Hétfő mindenestre — lábhoz tett fegyverrel figyel az eseményeket...

Vihar a Balatonon

A Budai Szinkör bemutatója.

Egyes darabírók még az operettben is új lehetőségek után kutatnak. *Bus-Fekete László* a kövérek kényelmével nem szívesen csuszik el a keresés narancshéján. Szeret biztosra menni. Új énekes játéka a *Vihar a Balatonon* témája: *urilány és kokott egy napi szerencsége*.

A darabnak társszerzője is van *Góth Sándor* szemléiben. Hogy ritmikus a tempó, franciás a fordulatosság, ez nyilván az ő érdeme.

A zenét *Losonczy Dezső* állította össze. A legjobb a *Nem te vagy az első* című tangó, ennek *Szenes Andor* a zeneszerzője, ugyanaz, aki a darab eleghans, finom verszövegeit írta.

Az előadás... Hát kérem szépen: *Honthy Hanna* ragyogó temperamentuma lágy bársonyosságával frissen pergő hangja luja acéloságával nem lehet vitába szállni. *Góthék* precíz pontosságú színpadi mechanizmusa ősi humorral párosultan mindig eléri a maga kellő hatását. *Orosz Vilmán*nak nem ártana, ha táncos ördöngössége pergő természetességét átplántálná erőteljes beszéd- és mimoteknikájára is. *Rátkay* rövid kis szerepéből nagyszerű figurát csinál. *Delly* mokány bonviván, *Békassy* lelkes szerelmes, *Simon Marcsa* izes kabinosné, *Fodor Artur* pedig főlényes komornyik.

A rendezés munkája *Lóránth Vilmosé*. A prózai részek mellett kiérződött *Góth Sándor* stílusos invenciója és segítő keze, a balatoni zenés képek is egészen jól hatottak. Talán nem ártott volna fölvonulatni a Balaton partjára feszülő trikóju

nők egész csoportját és a görölkben is elfért volna több szín, élet, elevenség.

A darab úgy a főpróbán, mint a premieren igen nagy sikert aratott. A Horváth-kert nyári romantikájához méltóan csatlakozott az új operett, amely tetszik a közönségnek. Ez a közönség valószínűleg a nyár nagy r észén keresztül meg fogja tölni a Budai Szinkört a *Vihar a Balatonon* kedvéért. A közönség így nemcsak a Horváth-kertben, hanem egyuttal a Balaton partján is nyaral. (B. L.)

Filmoperett az Ufában

Antal József, az Ufa igazgatója gyakorlatilag pártolja a magyar szerzőket. Elfogadta előadásra *Szántó Armand*, *Szécsen Mihály* és *Radó József* *Elvesztettem a babámat* című filmszkeccsét. A filmoperett, melynek főszereplői *Sziklai József*, *Kun Magda*, *Radó Sándor* és *Verbőczy Ila*, az Ufa-filmszínházban fog színrekerülni.

JARDIN

Erzsébet királyné-ut 1. Telefon: 97-0-07
10 órákor a szenzációs műsor
JULIUS 16-án, csütörtökön

nagy kerti ünnepély

Társverseny. Szépségverseny
Pezsgőkirályválasztás!
Értékes díjak! Szalon tűzijáték!

Központi Tejcsarnok naponta friss YOGHURT

Két mozdonyvezető borzalmas párbaja az elhagyott sínpáron

Tulifüött mozdonyokkal rohantak egymásba,

Az Egyesült Államok Góliát nevű texasi városában borzalmas és eddig még példa nélkül álló párbajt vívott egymással két ottani mozdonyvezető. A párbaj előzményei a következők voltak: Egy Smith nevű mozdonyvezető hűtlenségén érte feleségét barátjával, aki egyuttal kollégája is volt. A csábító mozdonyvezetőt, „a legjobb barátot” Brownak hívták. A tettenérésnél éles szóváltásra került a sor a két barát között, akik végül is elhatározták, hogy az asszony miatt párbajt vívnak egymással. A párbajt úgy tervezték, hogy egy egyedülálló külső vasutvonalon két mozdonyt állítsanak szembe egymással és ezt a két mozdonyt teljes erővel egymásnak vezetik.

A párbaj éjszaka folyt le az állomás mellett egy elhagyott sínpáron. Két mozdonyt állítottak fel, illetve fűtöttek be, aztán éles szipjelésre elindították egymás ellen fokozódó sebességgel. Rejtetenes robajjal szaladtak egymásnak a párbajozó mozdonyvezetők a tulifüött lokomobillokkal. A kázának felrobbantak, a két mozdony föngáskodott és ugyszólván egymásba olvadt. Ennek a borzalmas jelenetnek csaknem az egész kis város lakossága szemtanuja volt. Mindenki tudott erről a példátlanul álló párbajról, természetesen óriási érdeklődés mellett vívta megpárbaját a csábító és az elcsábított asszony férje. De ez az érdeklődés sem volt olyan nagy, mint a Magyar Divatcsarnok 14 napos nyári vására iránt megnyilvánuló.

A 14 napos nyári vásár mult szombaton nyitott meg és méreteiben messze fölülmulja az eddigieket. A Magyar Divatcsarnok startja nagyszerűen sikerült és egy pillanatig sem volt kétséges, hogy a közönség körében lelkes fogadtatást fog találni.

A 14 napos nyári vásár elindítását mintegy 300 főnyi kiszolgálószemélyzet, dekoratőrök, festők, asztalosok, szerelők becsületes és lelkiismeretes munkája előzte meg. A Magyar Divatcsarnok erre a 14 napra ellátta magát mindennel, ami egy ilyen vállalkozáshoz szükséges. A raktárainban fölhalmozódott áruk minden egyes darabja a legszebb, a legjobb, a legkitűnőbb és mindamánell olyan olcsó, hogy szinte példátlan. De példánélkül álló az a ragaszkodás és érdeklődés is, amellyel a nagyközönség a Magyar Divatcsarnok startját fogadta. A 14 napos vásár megnyitójának közönséggel valóságos frappirozták az áruk, amelyek olyan alacsonyak, mint amilyen magas a Magyar Divatcsarnok általánosan ismert és elismert nővéja.

A selyemszáltya a legnagyobb szenzáció az a kelme, amely 265 féle mintában, illetve színben kapható és métere 88 és 98 fillér, viszont a minitás és sima tiszta selyem crepe de chine méterje 4.50 és 4.80 pengő. Ezen az osztályon a legnagyobb meglepetést a mosó voál keltette, amely az eddigi 1.10 pengős árral szemben most csak 58 fillér.

A fehérmézősítály stárjai azok a kombinék, amelyek szintén minden színben kaphatók. Ezek a legdivatosabb himzéssel és széles csipkével vannak ellátva és mégis csak 1.88 pengőbe kerülnek. A leglöketelebb női selyemadrágok ára 1.38 pengő, míg a bármely ruhához használható himzett crepe de chine-gallérokért 1.48 pengőt kérnek.

Négycéle fazonban készült, ráman varrott férfi-cipőket látunk itt, amelyek kidolgozása, felsőrésze és a talpa egyformán kiállja a legerősebb kritikát is. Ezeket a cipőket valóságos ingyen kapja a közönség, miután a 11.80 pengős egysegár nem pénz értük.

A női cipők ugyancsak hasonlóan olcsóak. 10.80 pengőért a legkitűnőbb női antilop- és lakkipőket kaphatják a hölgyek, amelyek a legkényesebb izléseket is teljes mértékben kielégítik. Ezzel szemben a női sandólet ára 7.80 és 8.80 pengő.

A legértősebb és legdivatosabb férfi cernazoknik ára 1.28 pengő, amelyek minőségben messze felülmulják a sokkal drágább férfiruhákat is. Akinek kalapra van szüksége, az is a legprimább vásárolhatja ebben az áruházban. A női szalmakalapok 1.98 és 2.98 pengőért, míg a férfi gyapjukalapok mindössze 3.90 pengőért kaphatók.

A legnagyobb szenzációt azonban a férfiruhasztályon

találtuk. A leggyönyörűbb és legdivatosabb világos vagy sötét színű kész öltönyök kaphatók itt, amelyeknek a kelméje elsőrangú és a fazonja nem a szokásos „kés kidolgozás”, hanem olyan, mintha egy előkelő férfiszabóságól került volna ki. A leglaikusabb vásárló is rögtön észreveheti, hogy ezek a gyapjuserselésű öltönyök fazonja más helyen többre kerül, mint az egész öltöny, amelynek eddig is két egységára volt, mégpedig 48 és 58 pengő. A Magyar Divatcsarnok 14 napos nyári vására alatt ezt az öltönyt és egy 12.50 pengőbe kerülő kiváló burettruhát ad 48, illetve 58 pengőért, azaz két ruhát egy árban. Olyan hitelletlen ár ez, amely mellett nem csodálható, hogy már eddig is rengeteget adtak el belőle.

Meg kell még említenünk a Magyar Divatcsarnok gramofonlemezostályát. Az áldozatkész vezetőség egyedülálló akcióra határozta el magát. Az eddig 7 pengőbe kerülő 25 centiméteres lemezeket ugyanis 3.50 pengőért árúsítják. A valamivel kisebb, 18 centiméteres gramofonlemezék árát pedig 1.40 pengőben állapította meg.

Czája Néparéna

Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 155-77

Naponta d. u. 3 órától folytatódó előadások nagy világvárosi műsorral

Minden szám szenzáció

Belépődíj 40 fillértől 1.50-ig

Magyar Légiforgalmi Rt.
Nyári menetrend
Érvényes 1931 augusztus 31-éig

7.00	14.20 ind.	Budapest	érk. 13.30	18.45
8.40	15.50 érk.	Wien	ind. 12.10	17.15

A -gal felölt járat vasárnap is közlekedik.

15.00 ind.	Budapest	érk. 8.40
16.10 érk.	Wien	ind. 7.30
16.20 ind.	Pécs	érk. 7.20
16.40 érk.	Kaposvár	ind. 7.00

Közvetlen csatlakozások Európa összes állomása felé. Az autóbussz Budapest Váci-utca 1. sz. alól 45 perccel, Wienben a Hotel Bristoltól 40 perccel a repülőgép indulása előtt indul.

Felvilágosítás és jegyváltás: Budapest: a Magyar Légiforgalmi Rt. légiutasíró irodájában, IV., Váci-utca 1. Telefon: 808-88; a Központi Menetjegyi-irodában és annak összes fiókjaiban.

Wienben: Luftreisebureau der Österr. Luftverkehrs A.-G., I., Kaerntnering 5. Telefon: R 28-1-96.

Posta- és csomagforgalom Európá valamennyi állomása felé. Felvilágosítások, tarifák és menetrendek a társaság szállítási osztályánál. Telefon: 808-89

Az ortodox zsidók nem léphetnek semmiféle felekezeti közösségre a neológokkal

A munkácsi ortodox főrabbi vallási szempontból aggályosnak tartja a pesti neológ hitközség kaszusz-intézményének átvételét — Az ortodox rabbik álláspontja és dr. Fischer Benjamin főrabbi tiltakozásának következményei

Ujabb bonyodalmak a zsidó hitközség kaszusz-háborúsága körül

A pesti izraelita hitközség kebelén belül kitört „kaszusz-háborúság” újabb érdekes fordulathoz ért. Mint a *Magyar Hétfő* már megírta, a hitközség vezetősége legutóbbi taktikájának okokra hivatkozva, úgy határozott, hogy kaszusz-intézményét átadja az ortodoxiának, illetve egyesíti az ortodox hitközség kaszusz-intézményével, ami a neológ zsidóság konzervatív részénél élénk ellenzésre talált.

A terv keresztülvételét azonban a jelek szerint maga az ortodox hitközség akadályozza meg, elsősorban felekezeti szempontok miatt.

Már első cikkünkben megírtuk hiteles információk alapján, hogy az ortodox hitközségben bizonyos vallási aggodalmak merültek fel, amelyek kétségessé teszik a megegyezést és ezeket

az aggodalmakat most az ortodoxia legfelsőbb egyházi fóruma is magukévé tették,

ugyhogya aligha lesz valami a kaszusz-intézmény átvételéből.

A munkácsi ortodox főrabbi vétója

Ortodox részről meglehetősen titokban kezelik ezt a kérdést, érdeklődésünkre azonban mégis a következőkben informáltak bennünket:

— A tárgyalások a kaszusz-intézmény egyesítéséről a neológ és ortodox hitközségek között még folyamatban vannak, anélkül, hogy már megállapodásra került volna a sor. Az ortodox hitközség felfogása szerint

a két intézmény egyesítése anyagilag előnyre lenne mind a két hitközségnek,

mert hiszen a rituális ellenőrzéssel foglalkozó alkalmazottak egyrésze főleglegessé válnék, az ortodox és neológ zsidó mészárszékek helyett csak az ortodox kóser mészárszékek kellene fennmaradni és így az ortodoxoknak eddig érvényben volt vágatási díjak nem emelkednének, hanem esetleg még csökkennének. Miután azonban az ügynek nemesak az üzleti része fontos, hanem a felekezeti szempontokat még jobban szem előtt kell tartani, az ortodox rabbiság döntésétől függ végeredményképpen a kérdés megoldása.

Teljesen beavatott helyről szerzett értesülések szerint azonban

az ortodox rabbiságban már megoszlanak a vélemények a kaszusz-intézmény átvételét illetően

és újabb Steif Jonathán és Süßmann budapesti ortodox rabbik határozottan ellene vannak a kaszusz-intézmény átvételének. Ennek az állásfoglalásnak igen érdekes a háttere. A tárgyalások megindulása után ugyanis

a budapesti ortodox rabbinátus kikérte ebben a kérdésben a munkácsi ortodox főrabbi véleményét,

akit az ortodoxok fontos felekezeti kérdésekben mint abszolút tekintélyű felső fórumot ismernek el. Ugy Spirá, mint Teitelbaum ortodox főrabbi, valamint az ortodoxia más tekintélyes papjai

óva intették a pesti ortodox hitközséget attól, hogy bármiféle felekezeti kérdésben közösségre lépjenek a neológ zsidósággal és ezen az alapon helytelenítik a neológ és ortodox kaszusz-intézmények egyesítését is.

Bár az ortodox rabbikat ebben az állásfoglalásban elsősorban az a szempont vezeti, hogy nem akarják vállalni annak az ódiumát, hogy a neológ zsidók közül sokan a külön kaszusz-intézmény feladása miatt megszüntessék rituális háztartásukat, a munkácsi ortodox főrabbi vétója mégis elvi jelentőségű, mert általánosságban elvontan a neológ zsidósággal való minden együttműködésnek. Ezek után a pesti izraelita hitközség nehezen hivatkozhatik az ilyenfajta együttműködés szükségességére.

A zsidó hitközség ellentéte dr. Fischer főrabbiával

Időközben a pesti izraelita hitközség kebelén belül is újabb bonyodalmak támadtak a kaszusz-kérdés körül. Az ellentétek most már annyira kiéleződtek, hogy azoknak híre foglalkoztatja az elszakított területek és a külföld zsidóságát is. Így például a románok által megszállt Temesváron megjelent „Uj Kor” című zsidó politikai hetilap legutóbbi július 4-én megjelent számában hosszabb cikket közöl a pesti izraelita hitközség kebelén belül kitört kaszusz-háborúságról és élesen támadja a hitközség mai vezetőit azért, hogy „elhamarkodott és meggondolatlan” intézkedéseikkel egyáltalán nem járulnak hozzá a neológ zsidók vallásosságának megerősödéséhez. Ez a cikk megemlíti azt is, hogy

nemrégben még annyira komolyan vette a hitközség a kaszusz-kérdést, hogy Nagy Andor pénzügyi előjáró kezdeményezésére kiter-

jesztette a kaszusz-t még a tejre is

és így annál érthetlenebb, hogy most teljesen fel akarja adni kaszusz-intézményét.

Amikor így az ügy hullámai már átcsapnak a határokon is, a pesti neológ zsidóságot még jobban nyugtalanítja a kérdés, miután

a hitközség vezetősége már odáig ment, hogy szembefordult dr. Fischer Benjámin főrabbi-val is,

aki ragaszkodva nagy elődjének, dr. Adler Illés főrabbinak tradícióhoz, a *Rombach-utcai zsinagóga székéről tiltakozott a kaszusz-intézmény átadása ellen.*

Ertesülésünk szerint a zsidó hitközség dr. Fischer Benjámin főrabbi ellen tiltakozása miatt fegyelmi eljárást akart indítani és az ügy aktái még egyáltalán nincsenek lezárva.

Hogy mit szándékozik tenni a pesti izraelita hitközség abban az esetben, ha az ortodoxiával nem sikerül a megegyezés, az egyelőre még bizonytalan. A zsidó hitközség vezetősége részéről már kijelentették, hogy

ha nem sikerülne megegyezni az ortodox hitközséggel, akkor teljesen megreformálnák

a kaszusz-intézményt,

azonban, hogy ezek a reformok miből állnának tulajdonképpen, azt egyelőre senki sem tudja.

Kisért a status-quo hitközség terve

Tudvalevő, hogy éppen a kaszusz-kérdéssel kapcsolatban fölmerült ellentétek újra napirendre hozták a status-quo hitközség létesítésének tervét. Ez a terv most már hivatalosan is szóba került, miután

a magyarországi status-quo hitközségek vezetőinek a napokban megtartott gyűlésén több felszólaló sürgette a budapesti status-quo hitközség megalakítását.

Ez az akció erősen nyugtalanítja a pesti izraelita hitközség vezetőségét és nincs kizárva, hogy e mozgalom letörése érdekében lesz kénytelen a hitközség a kaszusz-kérdésben engedékenyebb álláspontot helyezni és deferálni az ellenzék követeléseinek.

A székesfehérvári utépités dzsungeljéből

A Magyar Asphalt és a Kerámia furcsa szerepét bírálja a bajai elsőfoku fegyelmi ítélet

— A Magyar Hétfő kiküldött munkatársától. —

A napilapok részletesen beszámoltak a székesfehérvári közgyűlésről, amely mindvégig izgalmas hangulatban folyt le. A tudósítások azonban nélkülözik a bajai elsőfoku fegyelmi ítélet nagyon sok érdekes részét, ami miatt tulajdonképpen olyan izgalmas volt a közgyűlés. A közgyűlés tagjai tudniillik ekkor ismerték meg a 338 oldalas ítéletet és csak most eszméltek rá, hogy Zavaros és Varga mi mindent csináltak, hogyan és miképpen károsították meg a várost, összejátszva a vállalkozókkal.

Érdekesnek tartjuk a nagy ítéletnek egyes részleteiről számot adni és ezért a birtokunkban lévő hatalmas indoklás közlését a mai számunkban megkezdjük. Elsősorban a székesfehérvári 26 milliárdos burkolási munkálatok kiadásáról, számolunk be, amelynek részletei az ítéletben mintegy 35 oldalt tesznek ki. A székesfehérvári utburkolási munkálatokat a Magyar Asphalt R. T. és a Magyar Kerámia R. T. végezte.

Egy furcsa versenytárgyalás

Az ítéletnek ez a része elsősorban rámutat arra, hogy ez az hatalmas utburkolási munka kiírására minden terv, műszaki leírás, költségelőirányzat, fedezet engedélyezése nélkül történt. A nagyobb terjedelmű tervezést igénylő pályázatok elkészítésére az előírt minimális 60 nap helyett csak 8 napi határidőt engedélyeztek. A beérkezett pályázatokat műszakilag felül nem vizsgálták, a pályázatok eredményéről olyan összehasonlító kimutatást készítettek, hogy

abból az ajánlatok igazi végösszege meg sem állapítható.

Versenytárgyalásról jegyzőkönyvet nem készítettek, a tárgyaláson és a közgyűlésen elhallgatják, hogy a Magyar Asphalt R. T.-nél jóval előnyösebb ajánlatot adott be a bitumacadam-utrá a Hirsch Mihály R. T. budapesti cég. Tényként szögezi le az ítélet, hogy

a szükséges előmunkálatokat és terveket a vállalkozók mérnökeivel készítették el.

A továbbiakban az ítélet megállapítja, hogy a székesfehérvári közgyűlés által engedélyezett további utcarendezések során három esetben a többmilliárdos munkálajokkal versenytárgyalás nélkül a Magyar Asphalt R. T.-ot bízták meg.

Egy esetben pedig egy új járda építésével, ugyan-csak versenytárgyalás nélkül, maga Vargha bízza meg a munka kivételével a Magyar Asphalt R. T.-ot.

Tényként állapítja meg a fegyelmi hatóság, hogy Vargha Elemér minden egyes eszelekményével és mulasztásával a vállalkozók érdekeit szolgálta a város anyagi kárára, a közérdek sérelmére.

Igazolja a fenti megállapodást az is, hogy a pályanyertes vállalkozókat, Magyar Asphaltot és Kerámiát azonnal értesítette és jóváhagyás előtt a munkát megkezdette velük.

A Magyar Asphalt

Az ítélet folytatólagosan megállapítja, hogy hol történt szabálytalan kifizetés a város ter-

az ítélet szerint a közszállítási szabályrendelet 35 szakasza ellenére

a Magyar Asphalt R. T.-gal 1926 november 20-án, tehát közvetlen az utburkolási program befejezése előtt kötötték meg a szerződés.

A szerződésben a munkát mennyiségét, egységárát, a vállalati főösszeget pontosan nem jelölik meg, hanem csak hozzávetik. A szerződés szerint a vállalkozók a munkálatokról 14 naponként keresteti kimutatásokat nyújtanak be.

A Magyar Asphalt R. T.-gal megkötött szerződésben a vállaltat összegét mintegy 11 milliárd 369.000.000 koronában állapítják meg.

A szerződéseket — miként a kiírást is — a közgyűlés határozatától eltérően készítették.

Mindkét szerződésben elsősorban és főképpen a vállalkozók érdekeit védtek és biztosították.

Elmulasztották a várost terhelő bélyegilletékek lerovását is és emiatt 21.186.096 korona késedelmi kamatot kellett fizetni.

E súlyos következménnyel járó mulasztást követi aztán a kereseti kimutatások kifizetése körüli szabálytalan, sőt vétkes eljárás. A fegyelmi vizsgálat adatai szerint

a Magyar Asphalt R. T. 1926 június 7-én 2948/1926 kg. sz. alatt terjesztte be első kereseti kimutatását 7 milliárd korona követelésről, amelyről 3 milliárd korona kiutalását kéri.

A beadványon cégbélyegző, cégszerű aláírás nincs. A beadvány a város mérnöki irodájában használatos papíron készült. *Betűlí azonosok a mérnöki hivatal írógépeinek betűivel.* A vállalkozó ebben a beadványban minden részletezés és kimutatás nélkül egyszerűen jelenti, hogy a végzett munka és szállítás egyenértéke 7 milliárd (Lásd I. dossie 3. boríték egy melléklet). A tanács a kért 3 milliárd koronát meg ugyanazon nap utalványozta. Ezzel szemben

az építési napló adataiból megállapítható, hogy a Magyar Asphalt R. T. kereseti követelése 1926 július 7-én munka- és anyagértékben csak 497.432.000 korona volt, amelyhez ha — szerződés ellenére — hozzávesszük a kereset benyújtásakor már megrendelt anyag 586.112.000 korona ellenértékét is, úgy még mindig 1.016.456.000 koronával többet utal ki a tanács.

Nyugta nélkül...

Megállapítja a fegyelmi vizsgálat azt is, hogy a fenti két cég kereseti kimutatásait előzetesen nem vizsgálták felül és azok előzetes közigazgatási számfeljezése sem történt meg.

A vállalkozóktól nyugtát sem kértek, jóllehet a bankutalás megtörténte után köteles lett volna a tanács nyugtákat követelni.

A Magyar Asphalt R. T. 1926 augusztus 19-i kelettel adja be a következő kereseti kimutatását 8.514.676.000 koronáról. A vizsgálat adatai szerint a cégnek augusztus 19-ig csak 2.277.200.000 korona kereseti követelésre volt igényes, mert az ezt meghaladó összeg a leszállított anyagok felértékéből származott, márpedig a szerződés szerint

csak a végzett munka arányában mutatható be kereseti kimutatást.

(I. dossie, 4. boríték, 56. melléklet.)

A week-end öröme:

egy jó gramofon és

HOMOCORD MESTERLEMEZEK

A tanács 1926 augusztus 25-én 10.233/1926. sz. határozatával a Magyar Asphaltnak számfeljezés nélkül ismét 2 milliárd koronát utalványozta, vagyis

most már a Magyar Asphalt R. T. részére 2.722.800.000 koronával többet, mint amennyit igényelhet a cégnek fölmerül.

(I. dossie 3., II. boríték 2. melléklet.)

Ugyanez év szeptember havában a Magyar Asphalt R. T. 10.493.019.000 koronáról nyújt be kereseti kimutatást, a vizsgálat adatai szerint a Magyar Asphalt esedékes követelése 8.250.160.000 korona. Ezzel a Magyar Asphaltnak utalványozott többet 1.749.843.000 korona.

Jogtalan utalványozások

A fegyelminek most következő része jogtalan utalványozások miatt súlyos megállapításokat tartalmaz.

A jogtalan és időelőtti utalványozások folytán a városra nehezedő kamatvesztéseket a polgármester akként igyekezett enyhíteni, hogy a Magyar Asphalt R. T.-gal 1930 július 18-án egyességet köt, amely szerint a vállalkozó cég kamatkövetelése fejében elfogadott 115.000 pengőt, amikor jóval nagyobb összegre lett volna igénye.

A vizsgálat adatai szerint a Magyar Asphalt R. T.-nak 1926. évi munkálatok utáni követelése 1927 február 3-án már kiegyenlített nyert és így 1929 október havában a város által fizetett 5251.23 pengőt helytelenül könyvelte el a cég.

Vizsgálat a Magyar Asphalt ellen

A Magyar Asphalt R. T. ellen is megindult a vizsgálat. A cég naplójából megállapított további adatok szerint a cég által kiállított saját-csekkek mindegyike bemutatásra szolgált. A csekket minden esetben a cég tisztviselői váltották ki. A pénzügyintézeteknél megvizsgált csekkok szabályszerűek voltak, ezeket a tisztviselők írták alá. De

volt egy 1927 február 3-án kiállított 7200 pengőről szóló csekk, amelynek háttérpénz az aláírást tintacerezával velleki áthuzgálta és az áthuzgálás vonalait nedvesítés után annyira elmozdította, hogy a vizsgálat a folt alatti nevet megállapítani nem tudta. (I. dossie I. boríték 3. melléklet, 4. oldal.)

Utaszámlával igazolhatólag a 7200 pengő beváltásakor, vagyis február 3-án Zavaros Aladár Budapesen volt, ugyanakkor fizetett a város 120.000 pengőt a Magyar Asphalt R. T.-nak.

A vizsgálat adatai szerint a készpénz, mint a csekk ellenértéke a cég pénztári könyvében nem szerepel.

(I. dossie, I. boríték, III. melléklet, 10. oldal.)

A vizsgálat összefoglaló adatai szerint az ellenőrzés hiányának az lett az eredménye, hogy az 1926-ik évi munkaprogramból 656.190.000 pengő hitelutalás ellenére 7257 köbméter burkolat elmaradt és az 1927. évi hitelkeretet is 139.581 pengővel túllépték.

(I. dossie, I. boríték 27. és 30. oldal.)

*

Az I. foku fegyelmi ítélet különös megállapításai igen érdekesen folytatódnak. A Magyar Asphalt és a Kerámia elleni bünyűi vizsgálat azóta már befejeződött, de a megszüntető végzés indoklása is igen furcsa...

(R. L.)

AZ ELSŐ MAGYAR GYAPJUMOSÓ- ÉS FLOMPOSZTÓGYÁR RT. igazgatósága a legutóbb megtartott ülésén előterjesztette az elmúlt üzletév számadatait, melyekből megállapítást nyert, hogy a társaság az elmúlt üzletévben is eredményesen működött és tekintélyes üzemi nyereséget ért el. Az igazgatóság ennek dacára az 1930. év mérlegében eszkomptálni kívánja a vagyontárgyak világoszerbe bekövetkezett értékcsökkenését és ezért az árukészletek, valamint a tárcájában lévő részvények teljes mértékben való leértékelése és különböző tartalékok figyelembevétele mellett a mérleget 3.135.687 pengő veszteséggel zárta le. A társaságnak e hónap 22-ikére összehívott rendes közgyűlésén a kimutatott veszteség kiküszöbölésére a társaság alaptőkéje 50 százalékkal le fog szállítani. Ezzel egyidejűleg a közgyűlés 2.700.000 pengő (circa 97.000 angol font) elsőbbségi részvény kibocsátása útján a társaság alaptőkéjét 5.400.000 pengőre, vagyis a régi alaptőkére egészíti fel. Ezen 2.700.000 pengő befizetése kül- és belső részvényesekkel történt előzetes megállapodások folytán teljes mértékben biztosítva van.

Megjelenik minden hétfőn hajnalban. Előfizetési ár: 2.60 pengő 1/2 évre, 5 pengő 1 évre.

A szerkesztésért és kiadásért felel: Dr. BALINT MÓZES.

A przemysli vár titkai

Egy vártüzér naplója

Írta: LÉVAI JENŐ

Copyright by „Magyar Hétfé”.

Utánnagomlás kivonatosa is tilos.

Az előtérállásokban...

Még rosszabb volt az előtérállásokba küldött csapatok, az elitcsapatok, a 23. honvédhadosztály embeinek sorsa... Amíg a városban maradhattak, csak az ismétlődő kitérősek tizedelték meg őket. Különösen a véres, de diadalmas december... *Azután összébbszorult a hurok...* A csapatok egymásután bizonyultak megbízhatatlannak s mindenütt a honvédek kerültek az előtérbe, a legnehezebb elűzőállásokba... Itt mentek teljeseen tönkre a lugosiak, verseciek, gyulaiak, szegediek és társaik...

Az előtérállások a sok hó átázta. Térdig vízben állottak benn a csapatok, dolgozni, javítani nem igen lehetett a túlközel lévő oroszok miatt. Nem egyszer éppen emiatt tüzet sem lehetett gyújtani... Így tartott az órszék 36 óráig. Akkor jött a leváltás. Mit jelent ez, olvassuk a naplóból:

„Délután 5 órakor a felváltó zászlóalj megérkezett. Felváltás után a III. zászlóalj készségi állásba megy. Az, ami itt várt a zászlóaljra, még a háborus viszonyokat figyelembe véve is *megbotránkoztató*. A 36 óras kemény szolgálatból a váróvbe visszatérő zászlóaljat szomorúan szállásolták el. Jobb bizonyára nem akadt. A mi századunk, a legszerencsésebben elhelyezett, kapott egy deszkabarakot, akkorát, hogy az emberek szorosán egymás mellett állhatnak. Lefekvésről szó sem lehetett. Még a szerelvényt sem tudták letenni. A többi századok pedig ugyanily módon, de understandokban vannak, tehát bokáig érő sárban. Hogy a jólét teljes legyen, elszállásolás után vacsora. Megnéztem, megkóstoltam. *Egy osztókanálnyi meleg víz, benne néhány szem rizs... Pont... Só vagy zsir nincs benne...* Mert hát nincs... Csoda ha kimerül, tönkremegy a honvéd... Se élelem, se ruha... Bakancsa rongyos... S még nyugvó hely sem jut neki... Ez a készségi sorsa 36 órai kimerítő örködés után... A zászlóalj tisztjei egy deszkabarakba jutottak. Tisztek, tisztiszolgák, küldöncök, telefonisták, sebesültvivők... *Még szerencse, hogy a barak igen szellős...* Szalma nincs, deszkán fekszünk mind, de csak testünk egy részével, mert lábunk lelóg a pricsről. Világítás nincs, azaz napal és éjjel annyi, amennyi a réseken beszivárog... Közben erősen havazik egész nap és egész éjjel...”

Eddig a napló...

S készségi után be a városba. Váltás! Másik zászlóalj jön ki ugyanerre a torturára. S ez ismétlődik hónapokig. S benn a városban? A tisztek emberséges lakásokba jutnak, fürdőbe járnak, kávéházban élnek, a Stieberben asztaltársaságok alakulnak, korzóznak. Amíg újra a következő héten a sor rájuk kerül. Ujra ki az előtérállásba, szembe a halállal, vissza a készségi sorsra s a kör újra bezárul... *Ez volt a honvédhadosztály élete 1915 elejétől — márciusig.* Az egyik résznek. A másik állandóan künn élt az előtérállásban s váltásról, városbajjárásról ezeknél szó sem lehetett. *Ez ott élt, ott pusztult el a külső váróvben...*

S ha a tisztek panaszokdottak a legénység felszerelésének gyatraságáról, akkor:

„a század a lábbelik pótlását kéri és kap egy zsákot minden ember részére, burkolják lábukat ebbe...”

S a honvéd legénység? Az előtérállásból zeneszó mellett bevonulás a városba.

Ott: *Fejet fel!* deffilrozás a dandárparancsnokság, a várparancsnokság előtt:

„Ki a mellel! Mutassuk meg, hogy honvédek vagyunk!”

S azután újra kezdődött: csuklógyakorlat, meg szállási gyakorlat, iskolázás, tisztelgési gyakorlatok... *Tetvéskedés...* Néha egy fürdő: havonta legfeljebb egyszer... Szapannal, tüzelőszerrel *takarékoskodni kell...* S minek is? Ugyis újra mindenki piszkos lesz...

És az örökké éhes, örökké morgadozó, korgó gyomor... S zokszó, panasz mégis alig hallatszik... Magyarok... Honvédek... *Ezek szenvedtek igazán a hazáért...*

Az uri élet

Láttuk a védőállásbeli és az előtérállásban lévő siralmas életét. Nézzük most meg, hogy miképpen folyt az élet ugyanekkor a városban, Przemysl köháza között?

Egyenlőségről szó a világon sehol sem lehet. Ahogy a lővészárókban élők mindig a hátullevőket, a hadosztály-, hadtest- és hadseregparancsnokságoknál beosztottak életét irigyelték, úgy Przemysl városban legendák keletkeztek azok nagyszerű életéről, akik *végig benn a városban a különböző kommandóknál, intézeteknél és stáboknál teljesítettek szolgálatot.*

Hát istenem, a husosfizek mellett mindig jobb volt tartózkodni. Igazán nem lehetett kívánni, hogy a várparancsnok jöjjön ki az előtérállásba sarkával s ő harcoljon, vagy álljon őrt, s mi menjünk be helyette a szép kis palotába a „*grándtmentes*” pincébe, amit a bakafantázia a várparancsnok számára naivul elképzelt.

Kétségtelenül a városban más élet, uri élet, emberséges élet folyt. Mindenekelőtt a legjobb polgári lakásokat rekvirálták, ágyban, párnák (!) között aludtak, fehérneműjük, tiszta ruhájuk, fényes *sarkantus* cipőjük volt. Mindez bántja azt, aki künn szenved, de felhánytorgatni nem lenne igazságos. Ez a dolgok rendje...

— *Nem lehet mindenki püspök, vagy legalább is miért nem született annak?* — hallgatom egy miskolci baka józan, magyaros válaszát a méltatlankodó bajtársának panaszkodására.

Egészen más elbírálás alá esnek azonban azok, akiket *nem hivatásuk kényszerített* a városba, hanem odamenekültek, ott „*deckoltak*”, odacsusztak be. Mert sajnos ilyenek is voltak Przemyslben szép számmal, de — *nem magyarok*... A magyar tiszt és a magyar katona, akár honvéd, akár közös volt, teljesítette a maga kötelességét. Ott, ahova a balsors, ahova a parancs állította. *Csehek és rutének bujdosnak a városban.* A sok stáb, intézet mind velük volt tele. Ott járkáltak nagy peckesen, kiöltözve, pomédásan frizurálva. Ők töltötték meg a kávéházakat, szavaltak nagy hangon a Stieberben és vadásztak, — akár az indiánok a skalpokra, — a szép przemysli nőkre...

A przemysly-i skalpvadászok

A prostitúció soha nem álmodott mértéket öltött... *nem pénzért*... Eleinte a jobb életért, a cukorért, a csokoládéért, azután egyszerűen az életért, a kenyérrért... Valaha jobb időket látott, ismert przemysli polgársaladokat tartott el a lányuk és csak az vethetne rájuk követ, aki nem ismerte a nyomort, amibe ezek a családok süllyedtek... S ott járkáltak peckesen, sarkantusban, kipomádézva a *skalpvadászok*... Voltak, akik specializáltak: *csak szüzi skalpokra vadásztak*... Az élelmiszeruzsora tombolása közepette egy-egy ilyen „*leányvadász*” csudálatos „*sikereket*” tudott elérni.

Kora este indultak a korzóra. A Mickievia vagy a Dvorskiego ulica, a Rynek-tér hemzsegett ékkorra már a przemysli nőktől. Nem a megszokott hetértátipusok, nem az utcai nők suhanó tömege. Nem, *itt nyílt huspiac volt*, s a szembejövő „*vadászok*” felmutatták az értéktárgyakat: *a csokoládét, a kilo cukrot, a konzervet, a ringlis dobozt*... Akinek amiye volt...

S a nők is válogattak. Kinek mi hiányzik. Ha volt cukra, akkor talán a hus kellett inkább. A csokoládé volt mégis a biztos varázsszer. Eleinte 4—5 tábla, később csak 1 tábla, s a vége felé már 1—2 szelet csokoládé is elegendő volt arra, hogy egy ilyen przemysli „*csokoládé-szüz*”-nél az ifju szeladon gyengéd meghallgatásra találjon. A nő válogatott... Ha volt tartalék konzerve, talán kakaóra vágyott a szive, vagy inkább gyomra... Talán nem is az övé... *Testvérei, öreg apja, beteg anyja volt az, akinek kellett valami jobb táplálék a mindennapi lóhus, a komisz korpáskenyér, a száraz zwiback, a rohadó, fagyott burgonya, vagy fehérrépa helyett.*

S a skalpvadász mindig *győzött*... Estére suhanó árnyak tértek meg. A kis przemysli házakban pedig konzervet vacsoráztak, csokoládét, kakaót ittak...

Senki sem kérdezte, mindenki tudta, honnan került a kincs elő...

Később... a végén... már a skalpvadászok száma is megcsappant... Talán nem a férfivágy halt el... s nem is az áldozatok sora ritkult meg... inkább... elfogyott a munició: *nem volt konzerv, csokoládé és cukor*...

Przemyslben ezért megbukott a prostitúció... hogy feltámadjon, amikor az oroszok bevonultak a várba. Addig azonban még sok víz fut le a keskeny Szán folyón...

Kusmanek-indulók tömege

Egyébként sem lehetett a városi életet unalmasnak nevezni. Hetenkint ünnepélyes tüzene, amelyet az 5. honvédezred zenekara adott a város közepén, a Rynek-téren. A közönség, a civil-lakosság megnyugtatósára, s bizonyos mértékig — *oh szent naivitás* — az oroszok félrevezetésére szánták ezeket a zenekari előadásokat, amelyektől legfeljebb az ellenséges *Fahrmann*-tipusú repülőök bombái riasztják el néha a közönséget és a zenészeket.

Amikor csak lehet zenei hangversenyeket, előadásokat is rendeznek a Zsanie-ban, a lengyel színház nagytermében. Természetesen jótékony célra. A legtöbbször Kusmanek-indulóval kezdődött vagy végződött. Hol Freimann Miksa przemysli zsidó főkantór, hol Stocker tüzér százados, hol mások alkották ezt a loyális művet.

Gobbi Károly dr. segédorvos, Várkonyi Béla dr. hadnagy, a budapesti Zeneakadémia illusztris professzorai, Zosell Fritz operaénekes (tenor) és Schlágl Emil dr. hadnagy operaénekes (bariton), Steinbach Johann hegedűművész a legtöbbször a virtuoz-közreműködők. Várkonyi zongorán, Gobbi hegedűn excellált és triót is gyakran játszottak dr. Veress Andor társaságában. Ez utóbbi művésziesen kezelte a csellót. Szerepel még Jandl Béla a Bazilika karnagya, s szerepelt volna Czako Pál hadnagy, az ismert magyar színész, a Várszínház volt igazgatója. De lemondta az előadást: akadályozva volt a megjelenésben. Kisebbségi csatája volt előtérállásának, a Helichának, amelynek ő volt tüzérségi kommandánsa, s így „*legnagyobb sajnálatára*” le kellett mondani szavaló-közreműködését. A színész csatában... Nem utolsó „*kifogás*.”

Mozi, zsargon-színház

Mozi is működik a városban. Természetesen új filmekről szó sincs. A régi, 1913 végén és 1914 elején divatos *néma-filmek*, de milyen elhasznált és elrongyolt állapotban kerülnek előadásra. A civilek már nem járnak. Ők már „*kinézték*” a képeket. Felajánlják hát a katonáknak, s a városban tartzkodó ezredke emberei szádonként, zászlóaljankint, el-elmennek néha. Jegyzeteim szerint 100 koronát kértek egy előadásért, s a bakák 30 fillérenként adták össze ezt a pénzt...

Specialitás: *a terem soha sem volt fűtve*. Sem a moziban, sem a hangversenyeken, vagy a színházi előadásokor. Fa volt ugyan hőven, de az — *előállításokban*. A legyengült, kiéhezett lovak nem győzték a szállítását...

Volt egy alkalmi, helybeli zsargon-színház is. Nevezetes darabjuk volt: a „*Hochzeit aus Spass*” vagy a „*Jüdische Anna Karenina*.” Kenyérrért izdattak a híres műkedvelő művészek... Aki látta őket, dicsérte művészetüket... Oly kicsiny volt az igényünk ez időben. S előadás után a művészeket és főképpen a művésznőket vacsorán látták vendégül a tiszt urak...

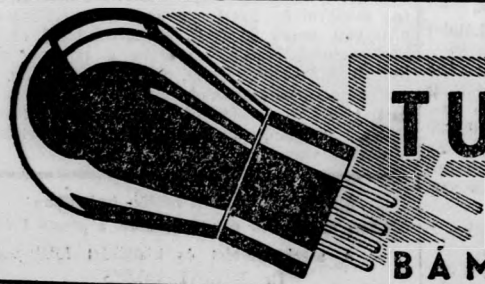
A társadalmi érintkezés is kezd ebben, az aránylag nyugodalmasabb periódusban kialakulni. A *sajtó* a közvetítő az ismerősök összehozásában.

A Tábort Ujságban egyre-másra jelennek meg felhívások. Ismerősök találkái. Hatvány Samu hadnagy, a legnagyobb levelező. Szinte mindennap keres valakit. Az ujjestieket Deckner Imre a 2. honvédgyalogezred vitéz hadnagya hívja össze és csakhamar felé neki Papp-Szilágyi László és Kertész József. A miskolciakat Halnay Béla és dr. Ledig Dezső kezdi szervezni. Az ózdiakat dr. Winter Jenő s Mandl dr. orvosok. A szocialistákat Várnai Dániel keresi. A 10-es népfőlkélok irodájában dolgozik Jaksmanicún, odakéretti Gyagyovszky Emilt a Népszava másik munkatársát, de Stemmer és Migray is jelentkeznek csakhamar. Ők a Landwehrmarodenhausban vannak.

Várnai pláne azt hiszi, hogy Karinthy Frigyes is a városban van, s utána is érdeklődik. Nevettem rajta: *Karinthyt okosabb embernek ismertem, semhogy megfogassa magát egy ilyen kalitkában.*

Egri Péter Pál és Laky Imre a rendőröket szedik össze.

(Folytatjuk.)

HA JÓ VÉTELT AKAR,
TUNGSTRAM BÁRIUMCSÖVET
 KÉRJEN KERESKEDŐJÉTŐL!
 BÁMULNI FOG KÉSZÜLÉKE TELJESÍTMÉNYÉN!
 HUNGÁRIA HIRLAPNYOMDA R. T. BUDAPEST, V. VII. MOS. CSÉSZÉRT UT. 31. — TELEFON: 30111-11-12